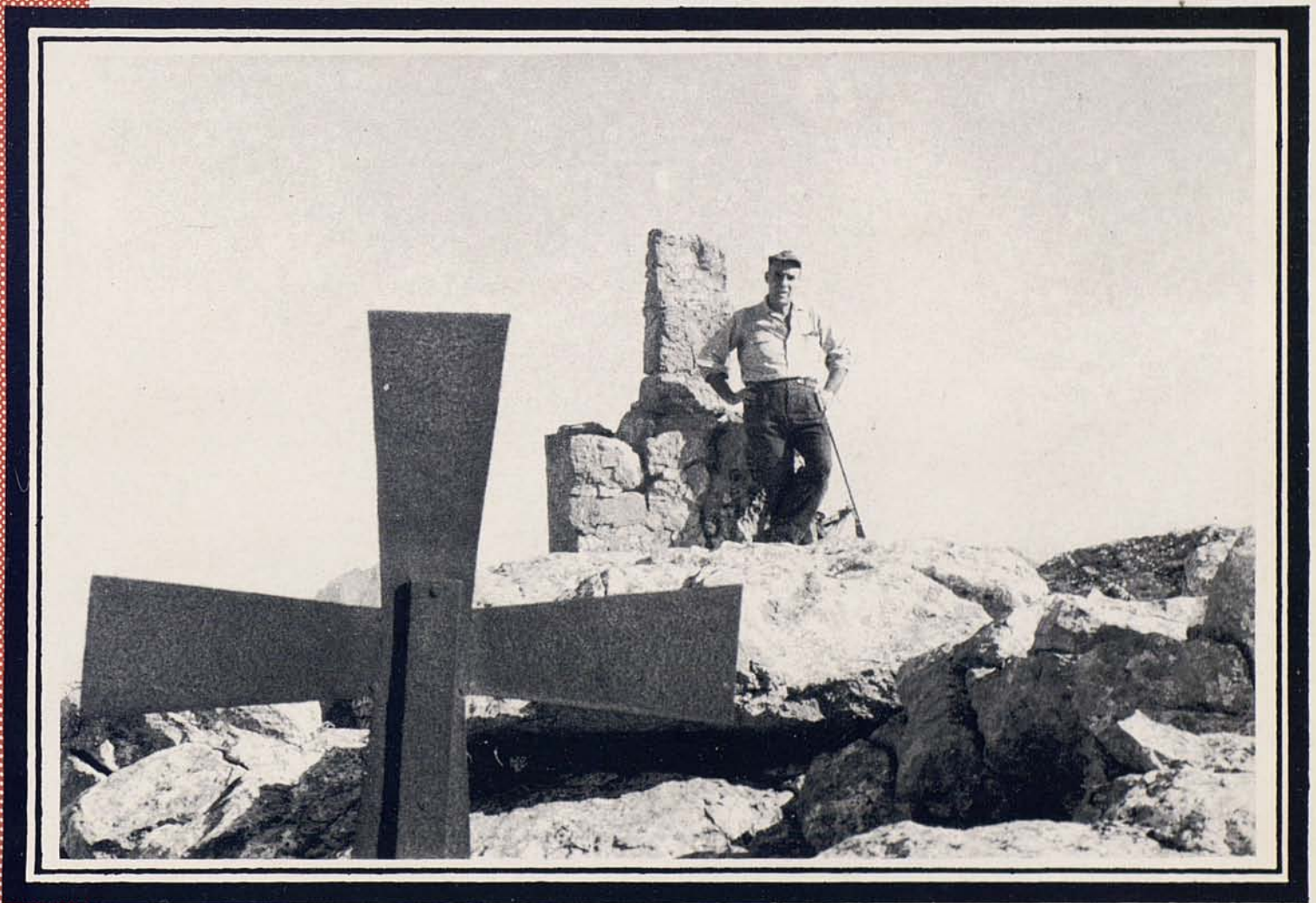

RUTES

AMAGADES DE MALLORCA

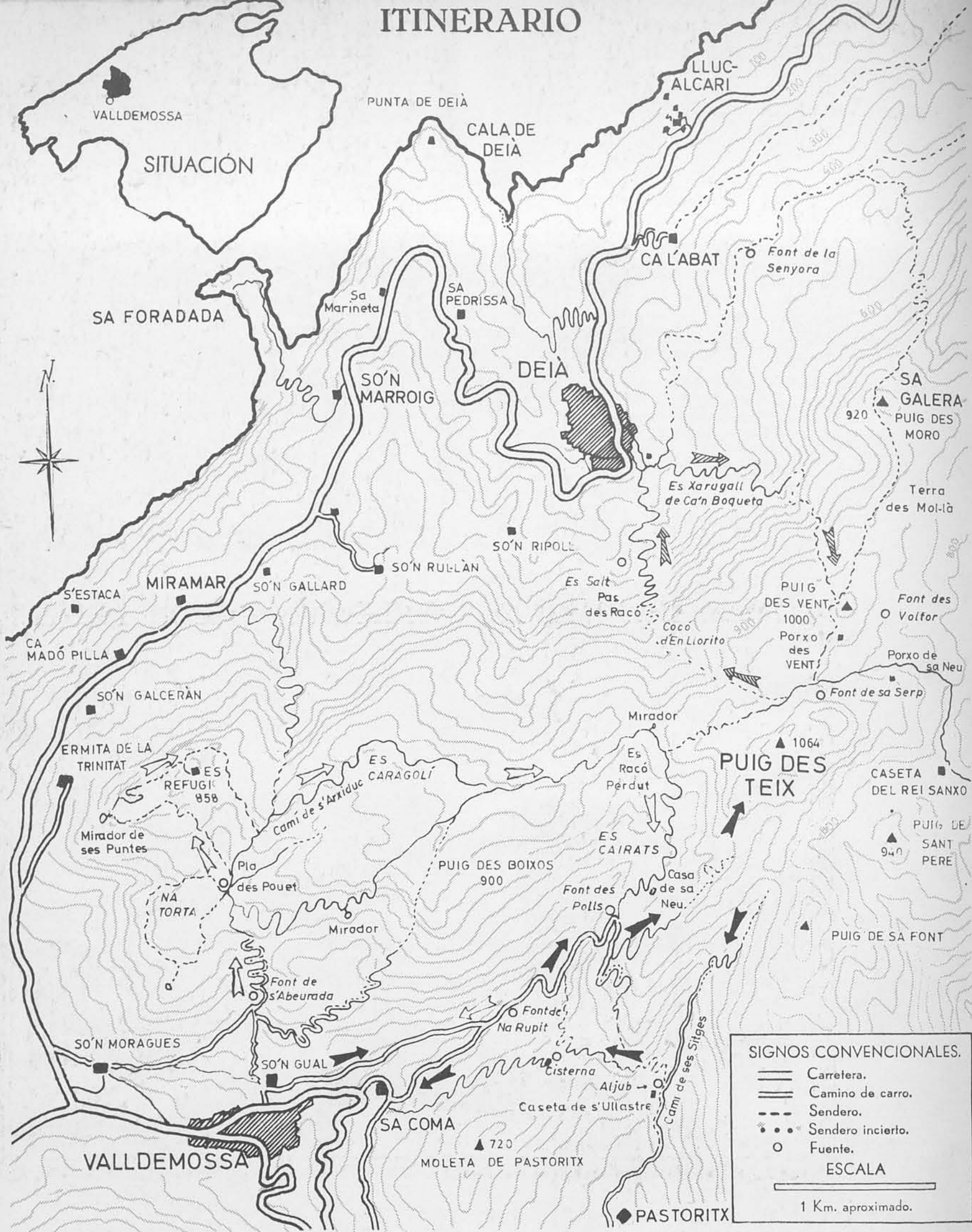

EL PUIG DEL TEIX

Des de Deià, pel Pas de Ca'n Boqueta
i el Pas des Racó

77

ITINERARIO

COBERTA: El cim del Puig del Teix (1.064 m.) amb la seva fita geodèsica.

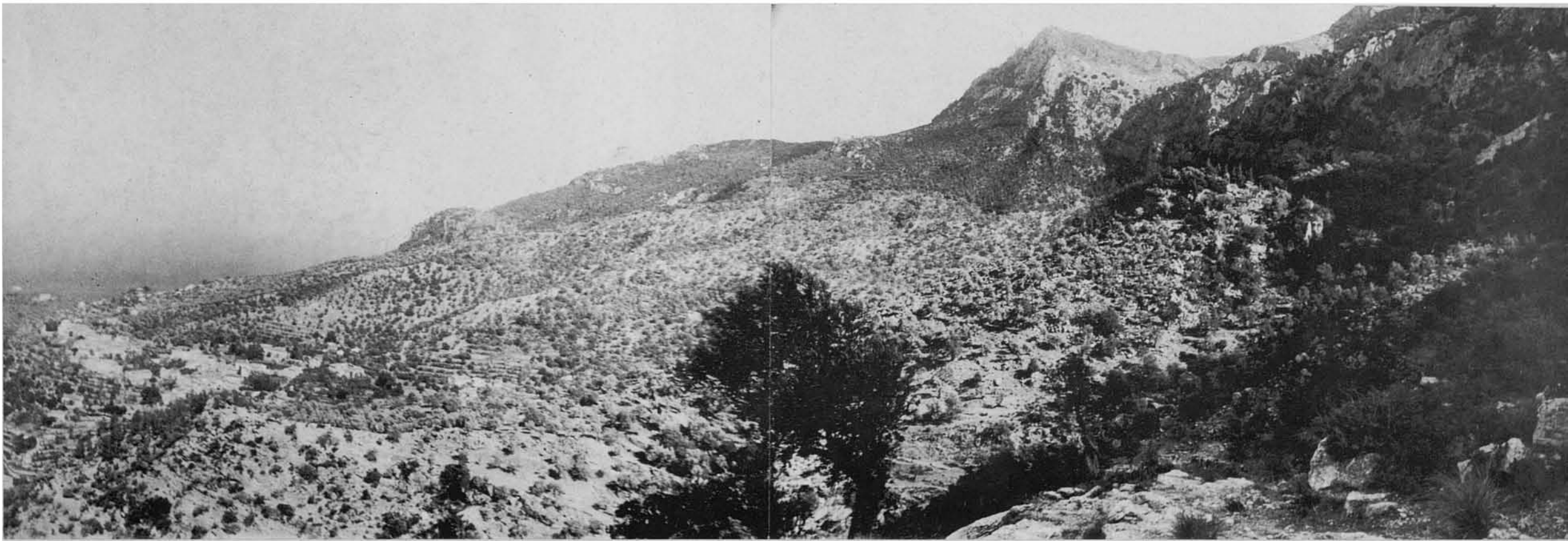
Damunt aquest cim, així com a alguns altres de la Cordillera Nord, hi ha una creu de ferro commemorativa, posada allà fa un parell d'anys per algun grup excursionista.

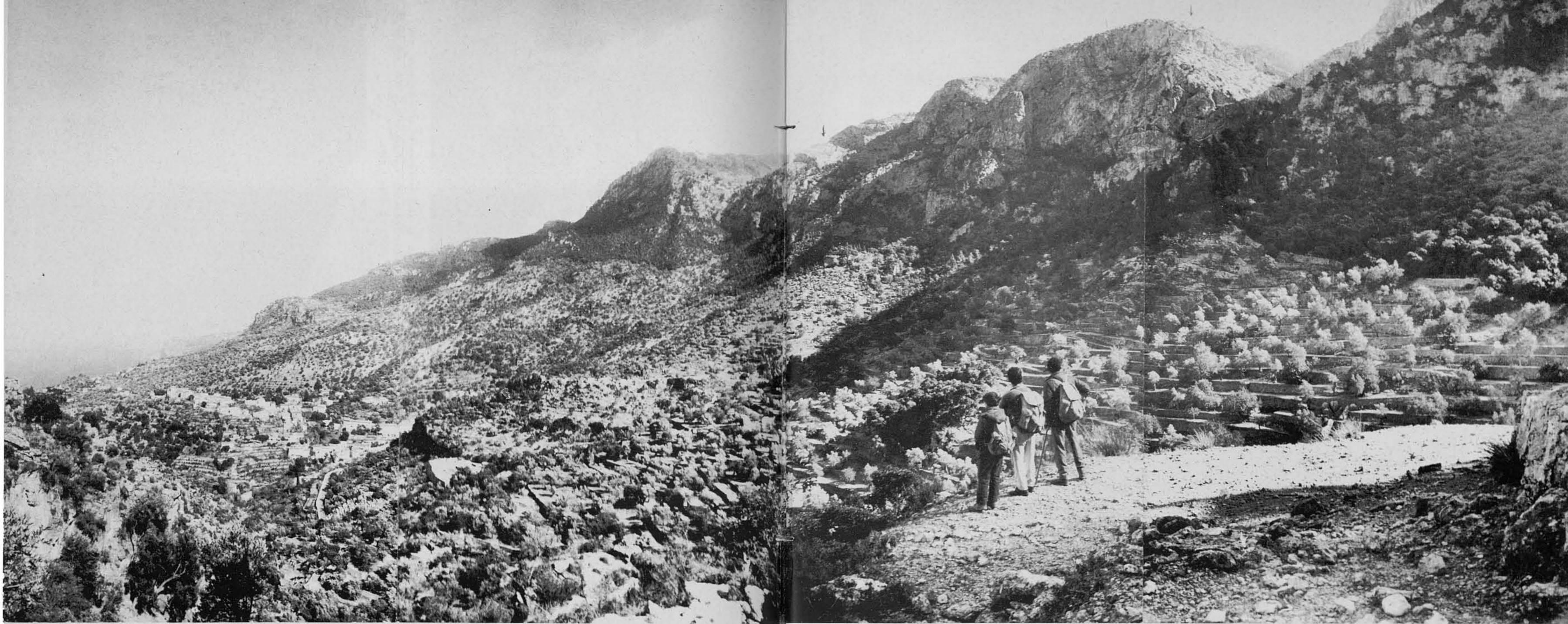
Deià, un poblet costaner del litoral més bell i suggestiu de la costa Nord de Mallorca, s'enfila damunt un suau turó amb l'encisadora ingenuïtat d'un betlem nadalenc. Tot i que està encarat quasi massivament al Migdia, no ha aconseguit mai encara veure la sortida del sol, i no més li arriben els seus raigs quan aquest, ja ben amunt, guaita i s'aboca per damunt l'imponent muraldal de muntanyes, al peu de les quals Deià més dormisqueja que no rebull.

(Segueix a la contracoberta posterior)

1-2. Dues vistes panoràmiques de Deià dins l'enquadrament del seu paisatge riberenc, preses des d'un coster a les proximitats de So'n Ripoll. Com es veu, ambdues es complementen, per ser una continuació de l'altra. A la vora marítima, una mica a l'esquerra del poble, es veu l'entrant marí de la cala de Deià, com a part final d'una barrancada —ja sabem que tota cala és el final d'una barrancada— que recull les aportacions pluvials de la conca que ací apareix. A dalt, a la dreta, amb cim punxegut, el Puig des Moro (920 m.) a Sa Galera.

3. Nova panoràmica, presa des d'un lloc no molt enfora de les anteriors, que mostra l'escenari de la nostra escalada i descens. A l'esquerra, senyalat per una fletxa, el punt per on sortirem a les altures després de passar el Pas des Xaragall de Ca'n Boqueta; a la dreta, igualment indicat per una fletxa, el lloc del començament per la part de dalt del Pas des Racó.

4. Poc abans de començar la marxa, uns components del grup se n'estan mirant des de Deià la dent de roca que, a l'alt muradal (fletxa), marca el final —o començament— allà dalt del Pas des Racó. Aixó, clar està, segons es faci de pujada o de baixada.

5. Començam la marxa pel camí de Ca'n Boqueta, ara ja asfaltat. Per a que no hi hagi dubtes del que ens espera, ja de totd'una, no més deixar el poble, el camí comença a pujar, per més que, primerament, de forma suau.

6. Una vista des del començament del camí mostra els costers escalonats per terrasses de conreu, que van descendint vers el poble i la vorera marítima des del peu de les altes parets encinglerades. De bell nou ací s'indica amb una fletxa —per a que no hi hagi dubtes sobre la seva ubicació— el punt d'arribada a dalt del Pas des Racó, únic punt practicable a tota aqueixa cresteria.

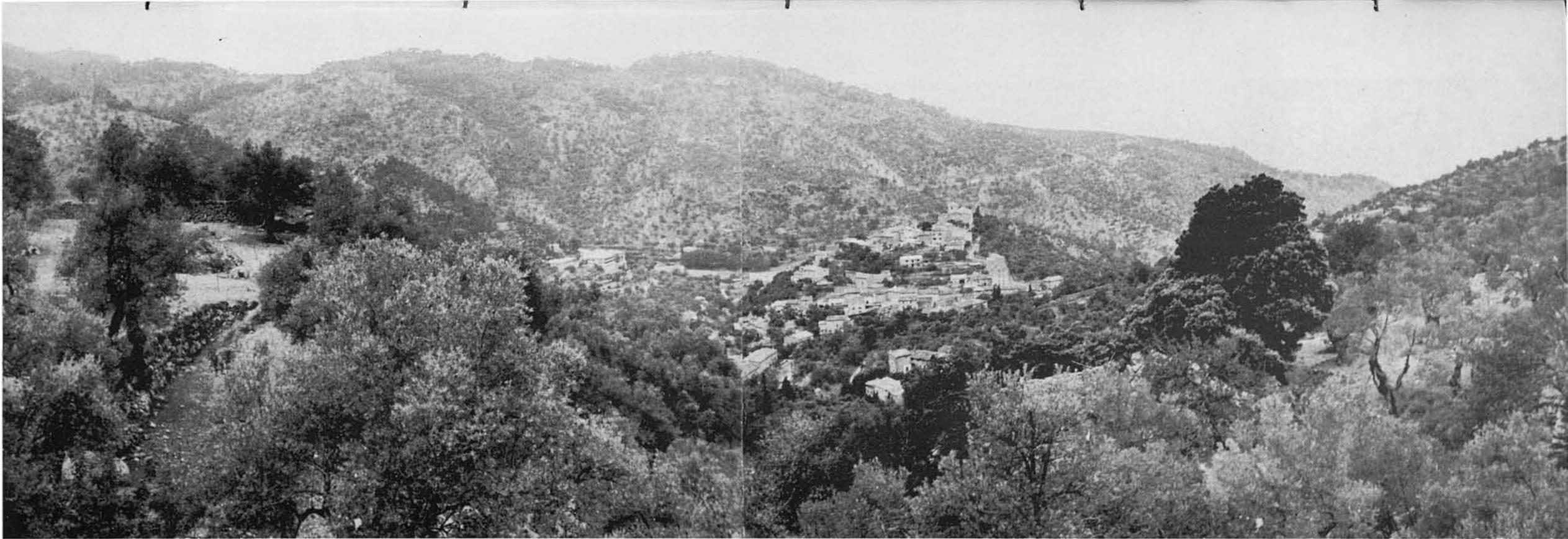
7. Des del mateix camí i a les immediacions de les barraques que mostra la fotografia següent, aquesta és la vista de Deià, enfilant-se pel seu suau turó, dins un entorn completament montuós.

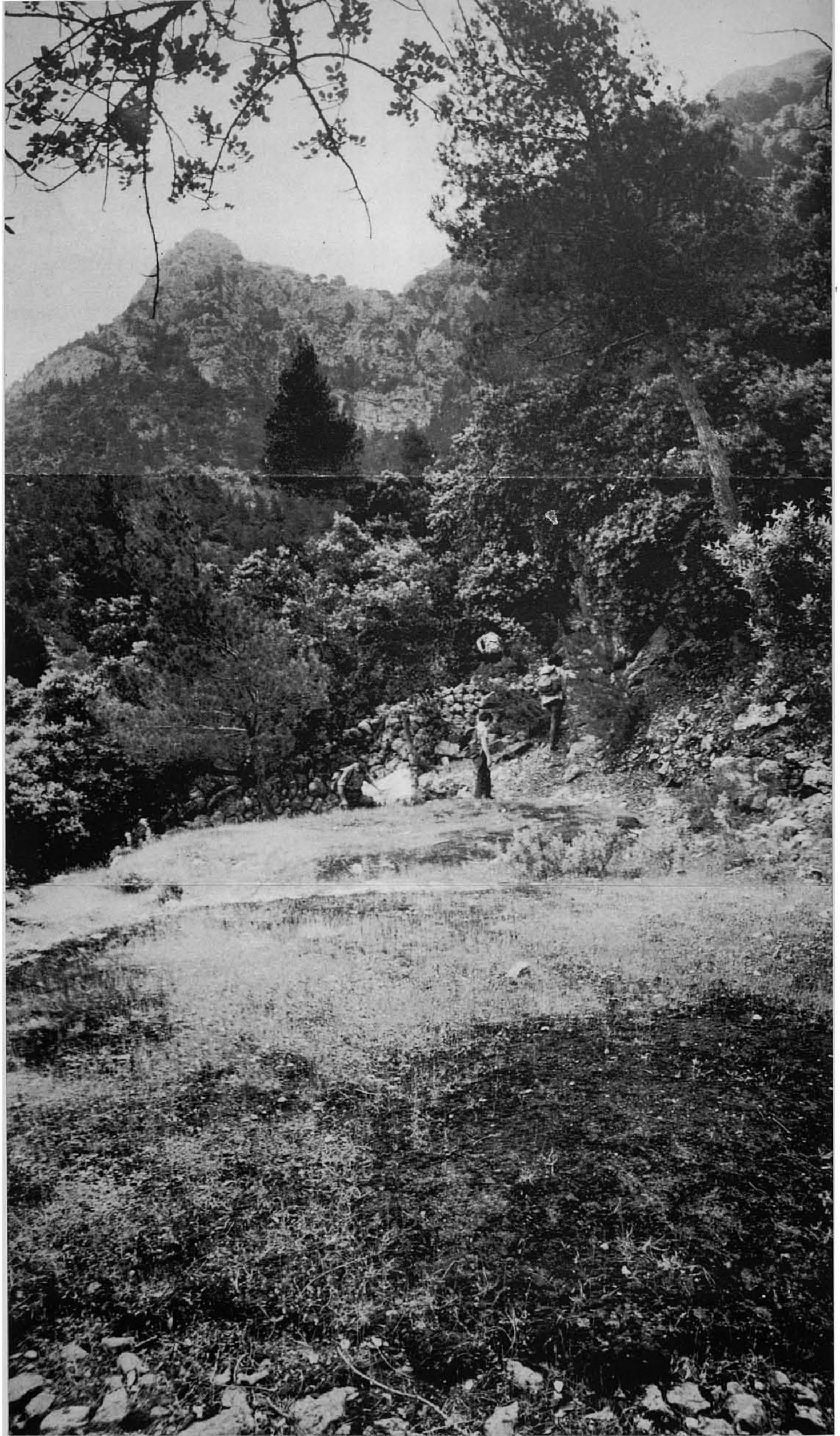
8-9. El camí, encara amb amplària per a carro, passa entre unes barraques de la possessió, i segueix per l'esquerra, sortint ja a camp obert. Al punt que mostra la foto, cap a la dreta, neix un tirany que abrevia la pujada. Ara prenim aquesta drecera, que hi duu igualment a tanques de conreu de més amunt.

10-12. En alguns punts de la pujada altres excursionistes han anat dibuixant ací i allà uns caragols. No sabem si és que aquell grup s'autodenominava així i volgué deixar constància del seu pas, o volia advertir que la marxa s'ha de fer amb lentitud. Recomanació aquesta no necessària, perquè la pujada imposa a la força un ritme lent.

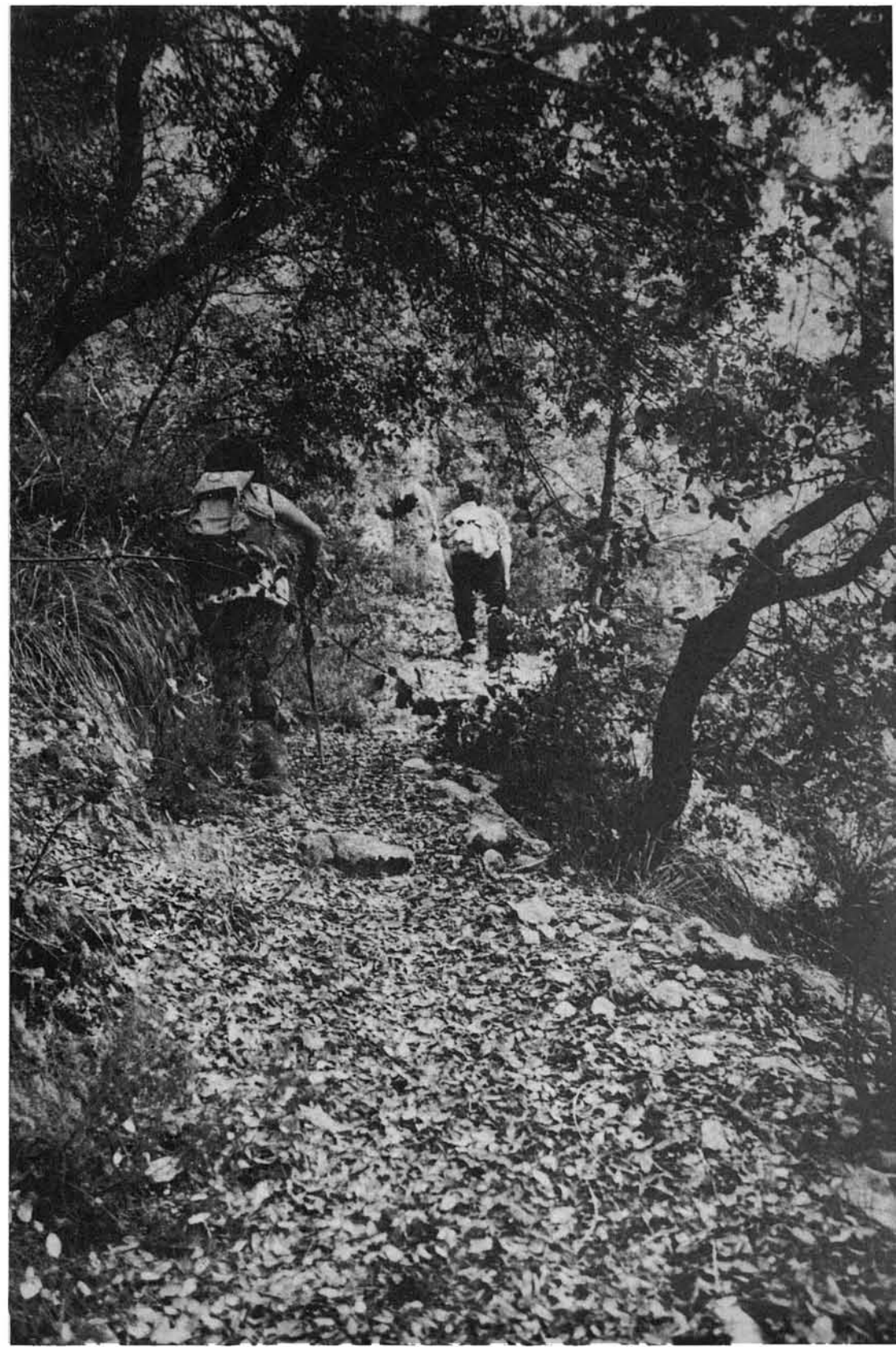
14. ...i, una mica més amunt, passa també pel costat d'aquesta altra...

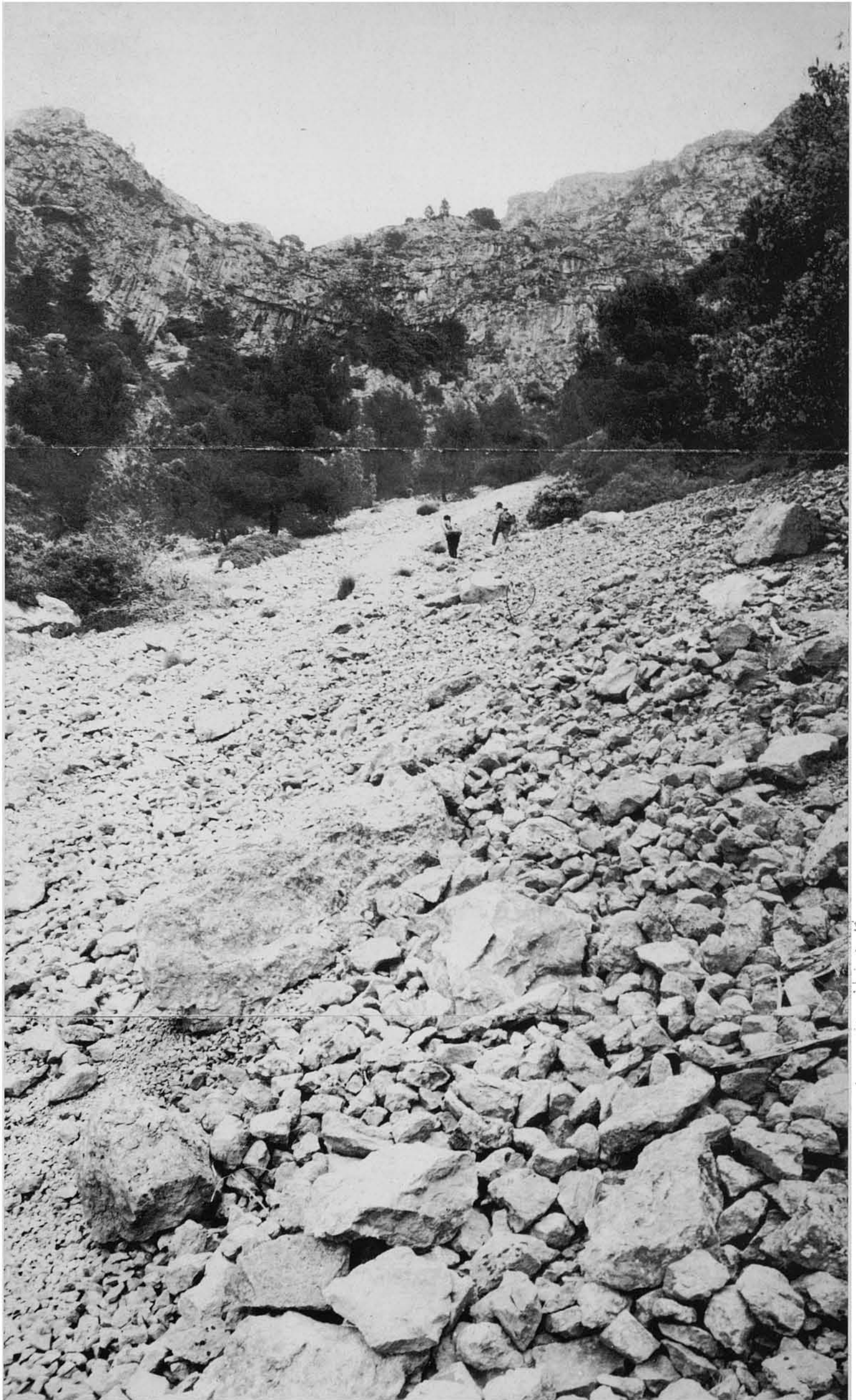
15-16. ...endinsant-se a continuació dins el bosc. Sempre ben marcat i segur, puja amb ziga-zagues, de vegades senyalitzat amb fites i fletxes, i, fins i tot, a qualque punt amb la recomanació —ja hem dit que supèrflua— del caragol. No triga d'arribar al peu del "xaragall" o rosseguera de pedres, que dona nom al pas,...

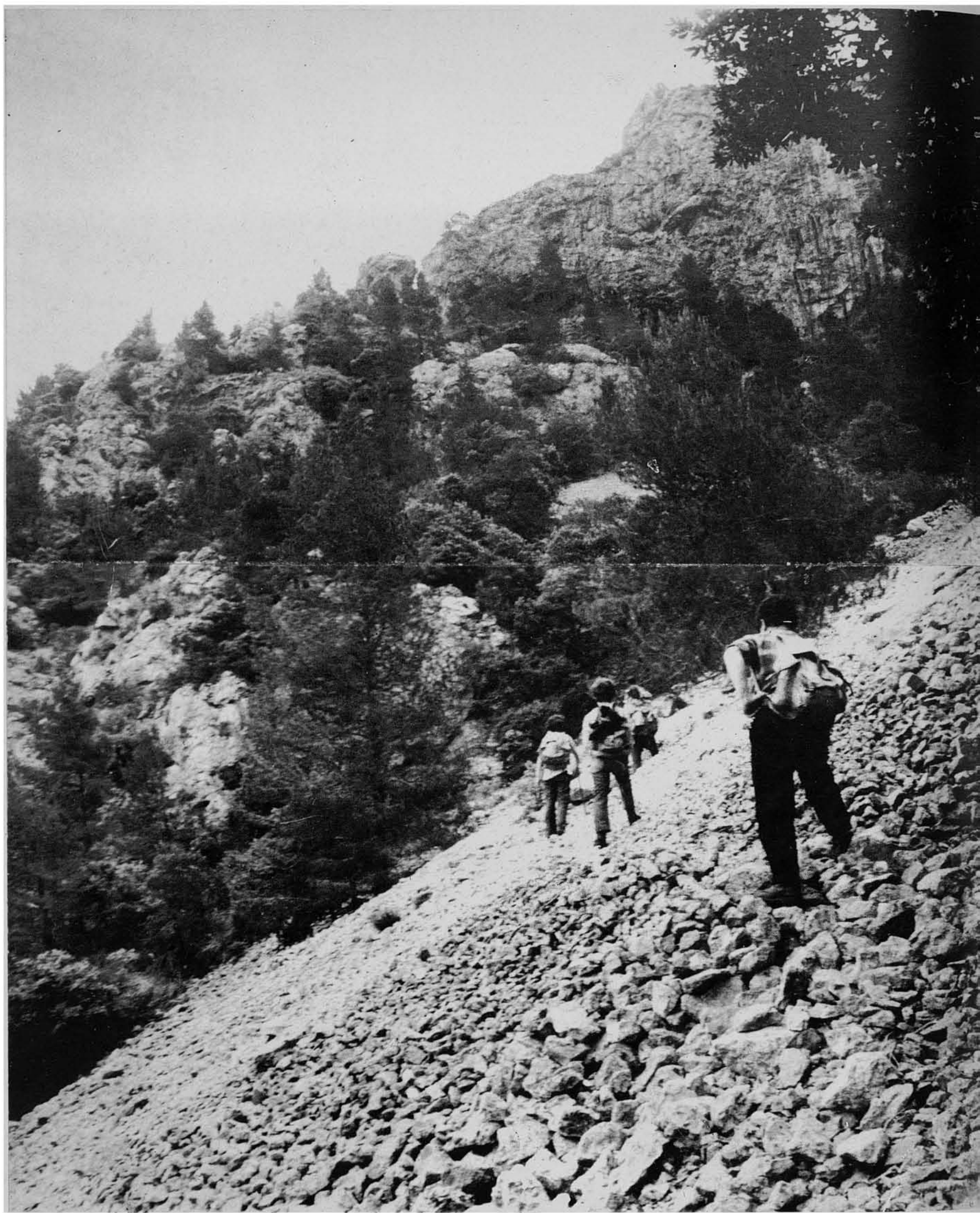
13. Tot entrant dins el bosc se complica un poc encertar amb el camí correcte. Serresquin com a bon punt d'orientació aquestes dues antigues i adjacents siges. El tirany passa pel seu costat, com fan veure els companys col·locats damunt ell,...

17-18. ...xaragall que el tirany travessa per primera vegada i gairebé pel seu peu, d'esquerra a dreta, endinsant-se de bell nou dins el bosc, bé que sempre vorejant el xaragall i fins i tot trepitjant de vegades la seva vorera.

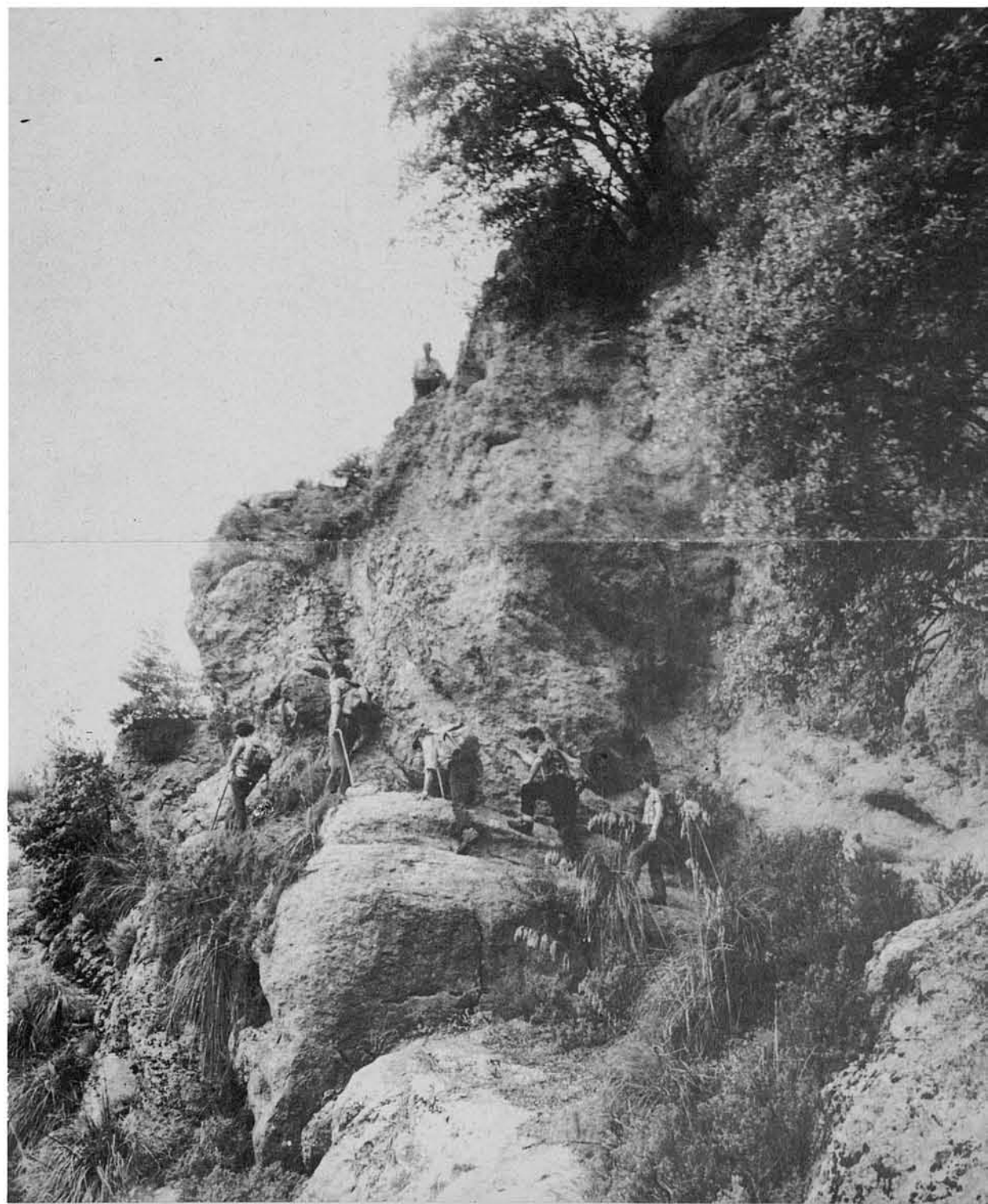
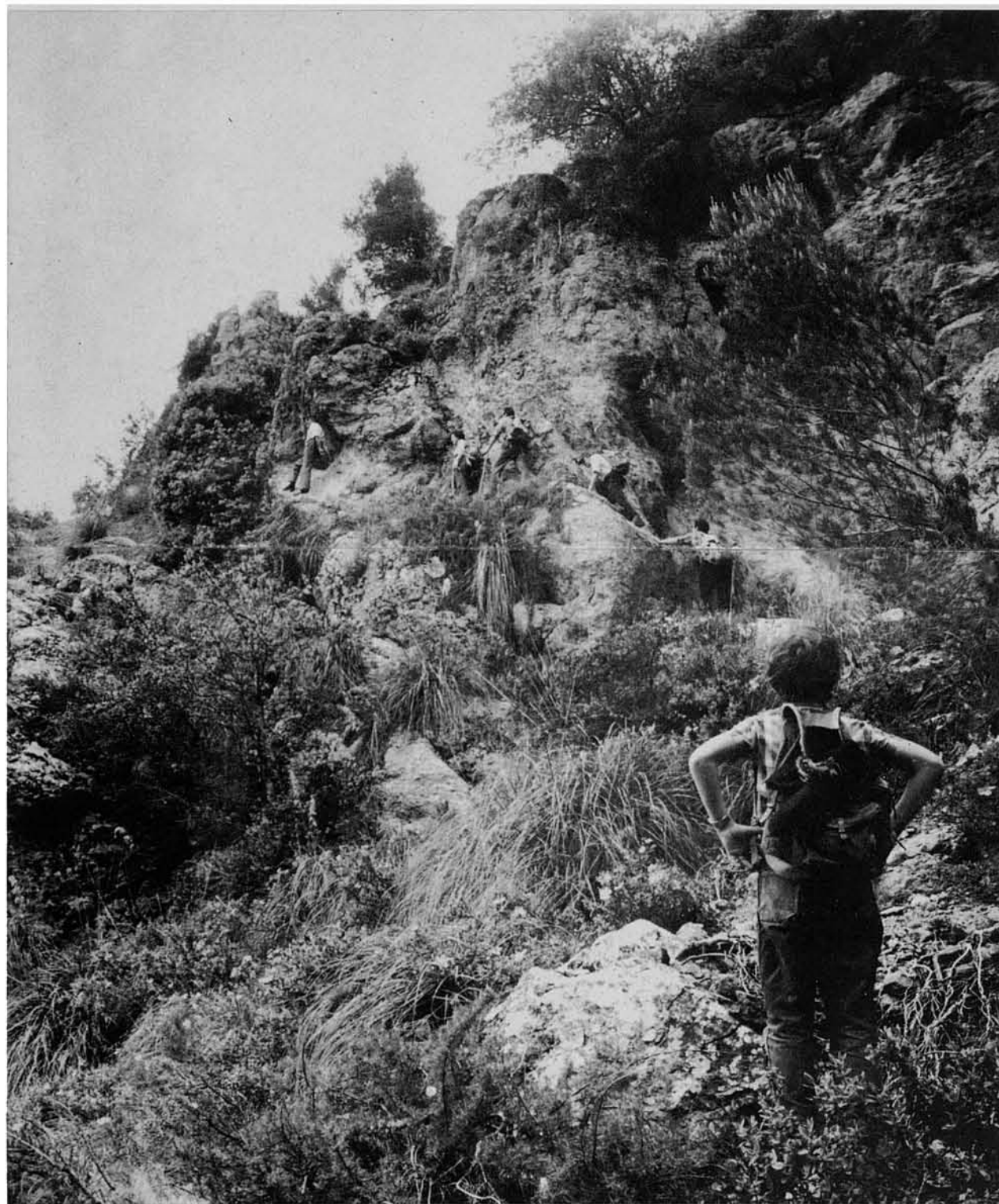
19. Ja bastant amunt i a les immediacions del pas, travessa de bell nou el xaragall, ara de dreta a esquerra,...

20-22. ...el que mostra l'anterior i aquestes altres tres fotografies, preses al sentit de la marxa, centralment i retrospectivament. El Xaragall de Ca'n Boqueta és una rosseguera de pedra molt esbocinada i relliscadisa, i gran. Com que és molt pendent, és necessari travessar-lo amb esment, perquè una caiguda duria mol avall amb poques possibilitats d'aferrar-se a qualche cosa que servís d'aturall. La foto n. 20 mostra, a l'enfront, el lloc on s'hi troba el pas —no més que un punt d'accessibilitat— a l'esquerp penya-segat.

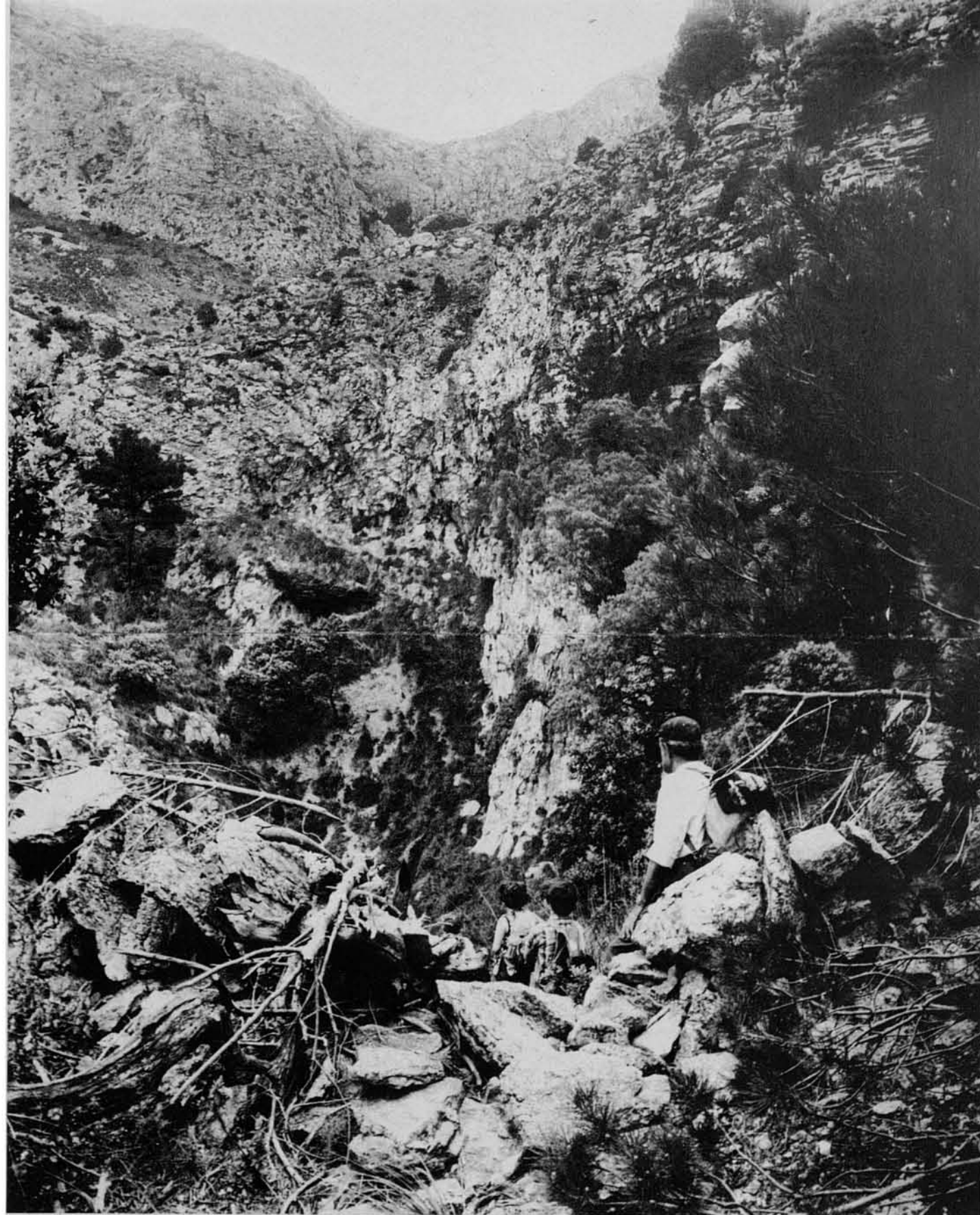

23-24. I ja, de totd'una, allà hi és el Pas del Xaragall de Ca'n Boqueta, que els companys ja l'estan envestint.

25. Es tracta d'un escalonament de la paret rocosa, facilíssim, per cert, i sense cap perill.

26. Ja deixat enrera el pas, el tirany segueix encara una mica; però no s'ha acabat la pujada. Nous costers escarpats, coronats per inacessibles muradals de roca, surten a la vista, i encara no són aquestes les altures que intentam assolir. N'hi ha d'altres darrere, i més altes.

29. ...una altra rosseguera o xaragall —vertadera riuada seca de pedruscall— baixa estàtica des de les parets superiors, l'esbaldregament de les quals multimil·lenari l'alimenta. Qualcú podria pensar que potser per la part de dalt hi hauria pas cap als cims més enlairats. I no, no hi ha per enlloc. L'única manera de seguir endavant consisteix en sortir cap a l'esquerra, per a assolir aquell coster, com es veu que ja estan fent els companys de grup.

27-28. El tirany s'interna, i mor, dins una aspra raconada, plena de grandiositat i tancada per parets inaccessibles, al costat d'una barrancada que s'estimba per un esgarriador precipici, i per la qual...

30. Ja trepitjant el dit coster, que és molt fàcil de trescar, aquesta vista retrospectiva ens fa veure la contrada que venim transitant. Hem arribat per aqueixa cornisa coberta per un bosquet, darrere la qual apareixen, allà baix, algunes cases de Deià.

31. I aquesta vista cap al front mostra l'orientació que s'ha de tenir, seguint la de la part rocosa que s'hi veu ací a la dreta, fins trobar en ella una bretxa o escotadura que permet l'escalada i l'accés als altiplans del Teix.

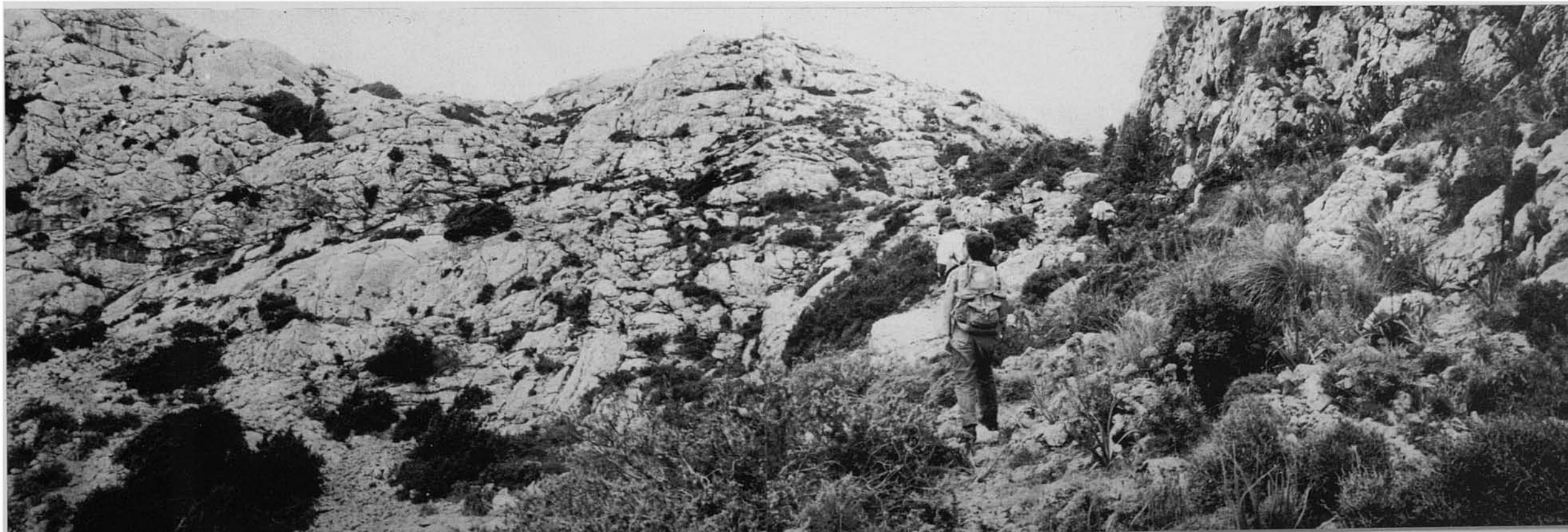

32. Gairebé des del mateix lloc que l'anterior, aquesta vista, presa retrospectivament, ens mostra pendents costers, parets cimaleses inaccessibles i uns altres xaragalls —que semblen petits glaciers de pedra—, producte de lents, però ininterromputs, esbaldrecs mil·leni rera mil·leni dels penya-segats superiors. No hi ha possibilitat de pas a ningú d'aqueixos muradals que aquí s'hi veuen. Nosaltres ara n'hem arribat per la fondalada que s'hi veu ací baix, a la dreta, a l'angle de la fotografia.

33-34. Seguint endavant, ens acostam a l'escotadura al·ludida a la foto n. 31, arribant-hi de tot d'una. A l'esquerra d'aquesta ampla coma, damunt precipicis penya-segats, s'enlaira —molt a prop, encara que no arriba a apareixer en aquestes fotografies— el Puig des Moro (920 m.) al·ludit a la foto n. 3. L'escotadura que ara ens permetrà el pas a sectors més elevats, s'hi troba a aquella foto quasi al punt exacte indicat per la fletxa.

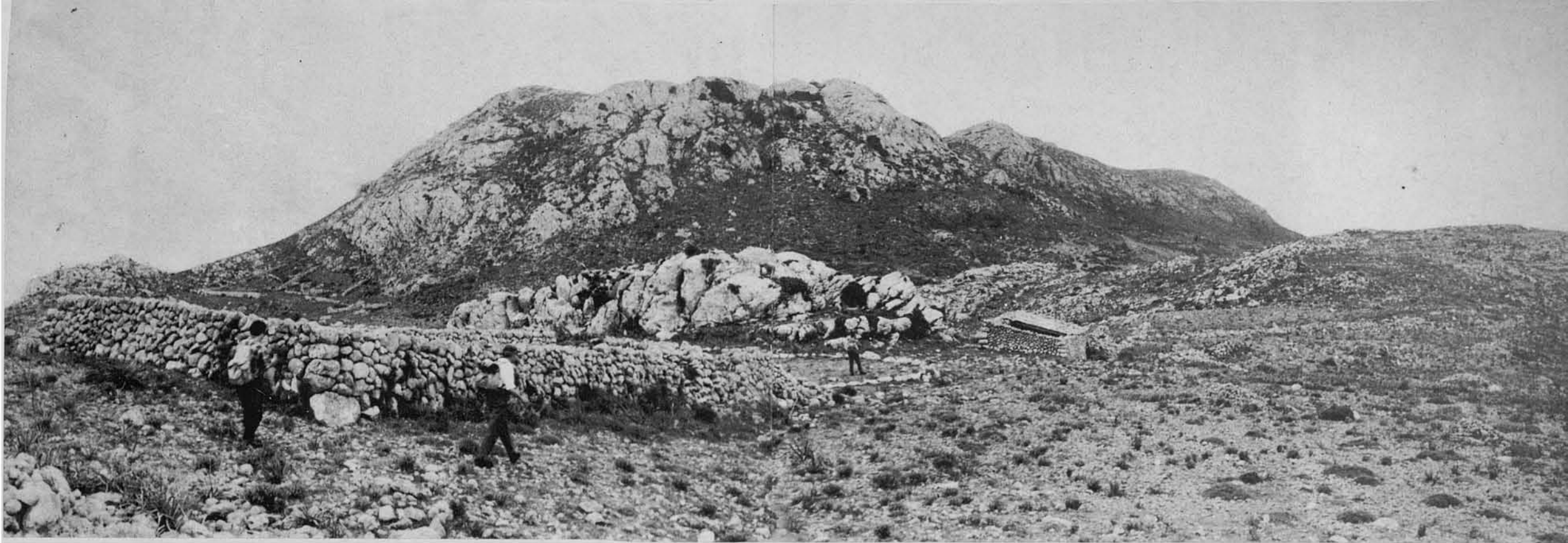

35-36. Passada l'escotadura, segueixen costers —ara molt suaus— dels altiplans del Teix, i de totd'una s'arriba al cim del Puig des Vent (1.000 m.), que allà no passa d'esser sinó un petit, suau i ajupit turó.

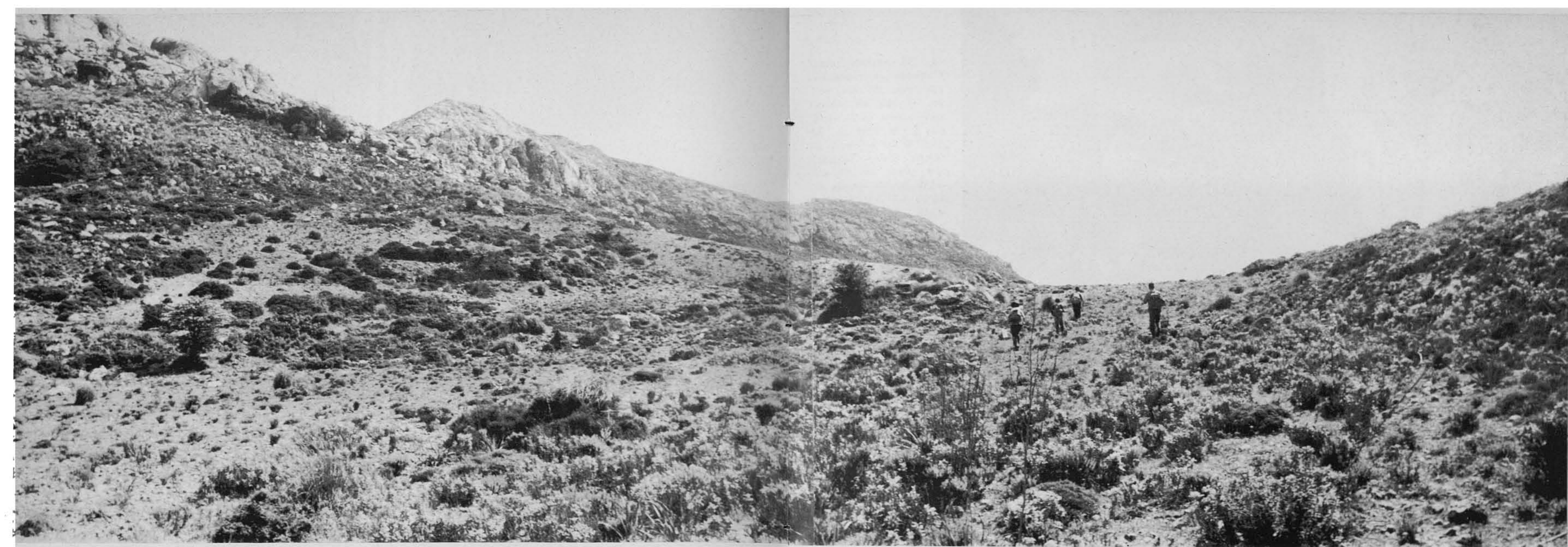
Envoltant-lo per la dreta, s'avisten de seguida els cims del propi Puig des Teix, aquí davant, a la foto n. 36.

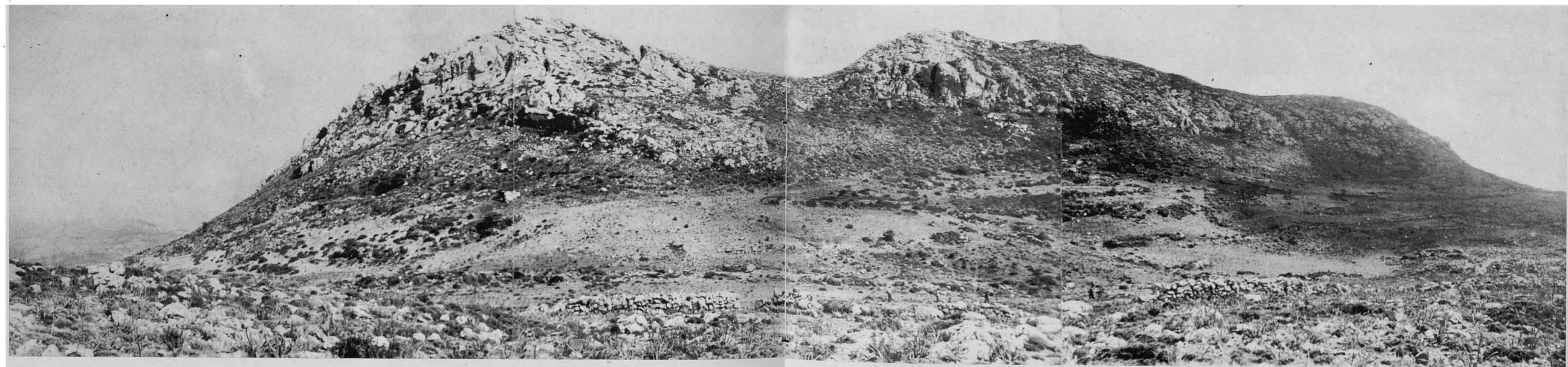
37-38. Els altiplans del Teix es conraven en altre temps. Ací s'hi veu, a la primera foto, el Porxo des Vent, vella barraca de conreu, i una era de batre. A l'esquerra, al peu del turó del Teix, les velles cases i ruïnoses instal·lacions del Porxo de Sa Neu. I, a l'altra fotografia, la Font de Sa Serp —tantes vegades citada— on dos dels companys hi estan agafant aigua per al dinar.

39-40. Travessam l'altiplà de Sa Serp o de la Font de Sa Serp, que s'hi troba ací a l'esquerra, al peu del lòbul cimaller oriental del Teix. La foto n. 40 mostra en panoràmica completa aquest altiplà, així com la supereminència tricúspide i perllongada del Puig des Teix. El cim més alt, on hi ha la fita geodèsica, és el d'enmig, i és aquesta exactament l'altura a que tots els muntanyers mallorquins es refereixen quan parlen del Teix.

Com es veu, el Puig des Teix és pròpiament, com ja s'ha dit, una supereminència que s'enlaira damunt altiplans d'un compacte muntanyenc, ample i complex, com ja es va explicar a l'introducció de la Ruta anterior. El Pla de Sa Serp, el que ací es veu, s'hi troba al nord de aquesta supereminència. La part contrària, una mica més costeruda i no tan ampla, és la que s'hi veu a la foto n. 46 de la dita Ruta anterior n. 76.

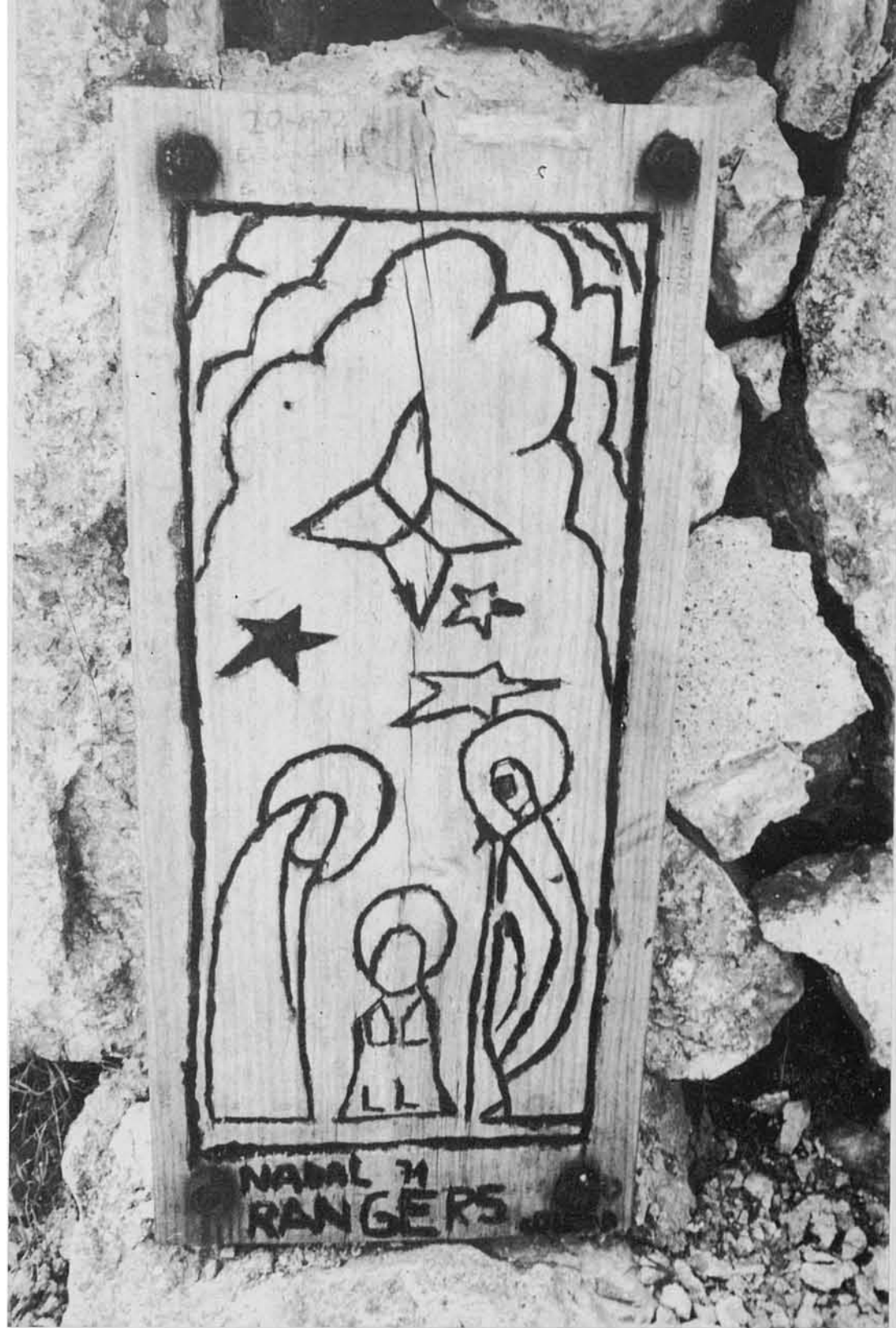
41. Al vessant nord d'aquesta supereminència —ja tenim dit que sempre hi són als costers nord— quasi en la vertical de la Font de Sa Serp, hi ha un parell de teixos (*taxus baccata*), que, potser, són els que donen nom a aquesta altura. Ací s'hi veu un d'ells. La posició de branques i fullam mostra clarament de quina part li venen habitualment les ventades.

42. Aferrada a una cara de la fita geodèsica del cim, aquesta post, col·locada pel grup excursionista dels Rangers (?), commemora el Nadal de 1971. A molts altres cims de la Serra Nord de Mallorca, també s'hi han anat col·locant adesiara —i no triguem molt lògicament en desaparèixer— simpàtics "betlems" commemoratius; peò que siguin una post gravada a foc, és aquest l'únic que n'hem vist. I encara hi és.

43. Des del cim del Teix en panoràmica vers el Nord, en aquesta vista, apareix, ací a baix, a prop, l'altiplà de Sa Serp; al fons llunyà, la mar; a l'esquerra, el sector del Caragolí, per on arribarem a la pròxima Ruta; a la dreta, el Puig des Vent (1.000 m.), per on ara hem arribat, i, més enllà, darrere ell, el Puig des Moro (920 m.) a Sa Galera.

Al centre de la fotografia s'hi veu començar una barrancada i coma, sortida natural i obligada de la conca del Pla de Sa Serp. Es per aquí per on, a la tornada, hem de començar a baixar per a anar a cercar el Pas des Racó.

Creim que és aquesta una indicació molt important per a dirigir-se cap el pas i trobar-lo. El Pla de Sa Serp està dividit en dos vessants per una elevació central del terreny: una, la que ací es veu, vessa cap a Deià; l'altra, cap a la fondalada de Sóller, per la barrancada per la qual li baixa la carretera de Palma, tot d'una passat el dit Coll de Sóller, punt on comença la dita barrancada.

44-45. Dues vistes del cim del Teix amb la seva fita geodèsica. A la segona, al fons llunyà, el Puig Major i el Puig de Massanella, els dos colossos més alts de la Serra Nord, tot excel·lint d'altra també mil·lenària orografia que ja tenim reiteradament citada i que tots el muntanyers mallorquins concixen de sobra.

46-47. Comencam la tornada. Ací, a la primera foto, hi som entrant per la coma que, en direcció nord-oest, serveix per al desguàs de la part més elevada de l'altiplà de Sa Serp, com ja tenim dit a la foto n. 43; a la segona, el mateix, però en forma retrospectiva.

48-51. Millor que anar baixant per la mateixa línia o llit de la dita coma —on el trànsit és enfitós— convé decantar-se cap al coster de la dreta, on hi ha una mica de tirany i tot, o cosa semblant, pel peu d'aquests roquissars, com mostra la foto. Després, ja ho indicarà la pròpia configuració del terreny, un s'ha d'arriar coster avall, per on millor i com millor s'hi pugui,...

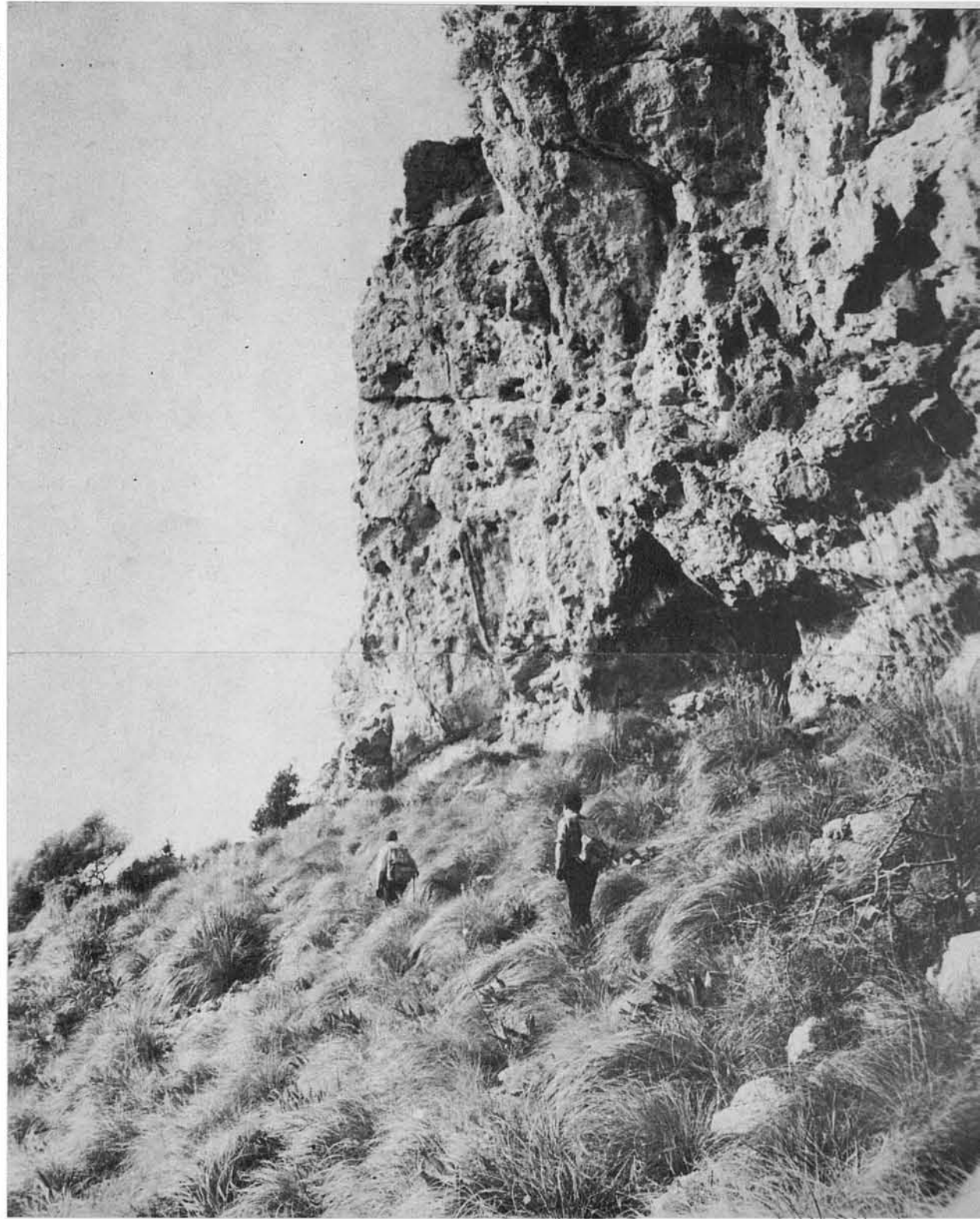

52. ...per a anar a agafar l'extrem inferior d'aquesta paret mitgera que travessa la fotografia. És aquest costat una mica penós, encara i tot de baixada.

53. Hi ha que passar a l'altra part de la paret. Després, hi ha que seguir barrancada avall, seguint el buc de la torrentera, on hi és el Cocó d'En Llorito,...

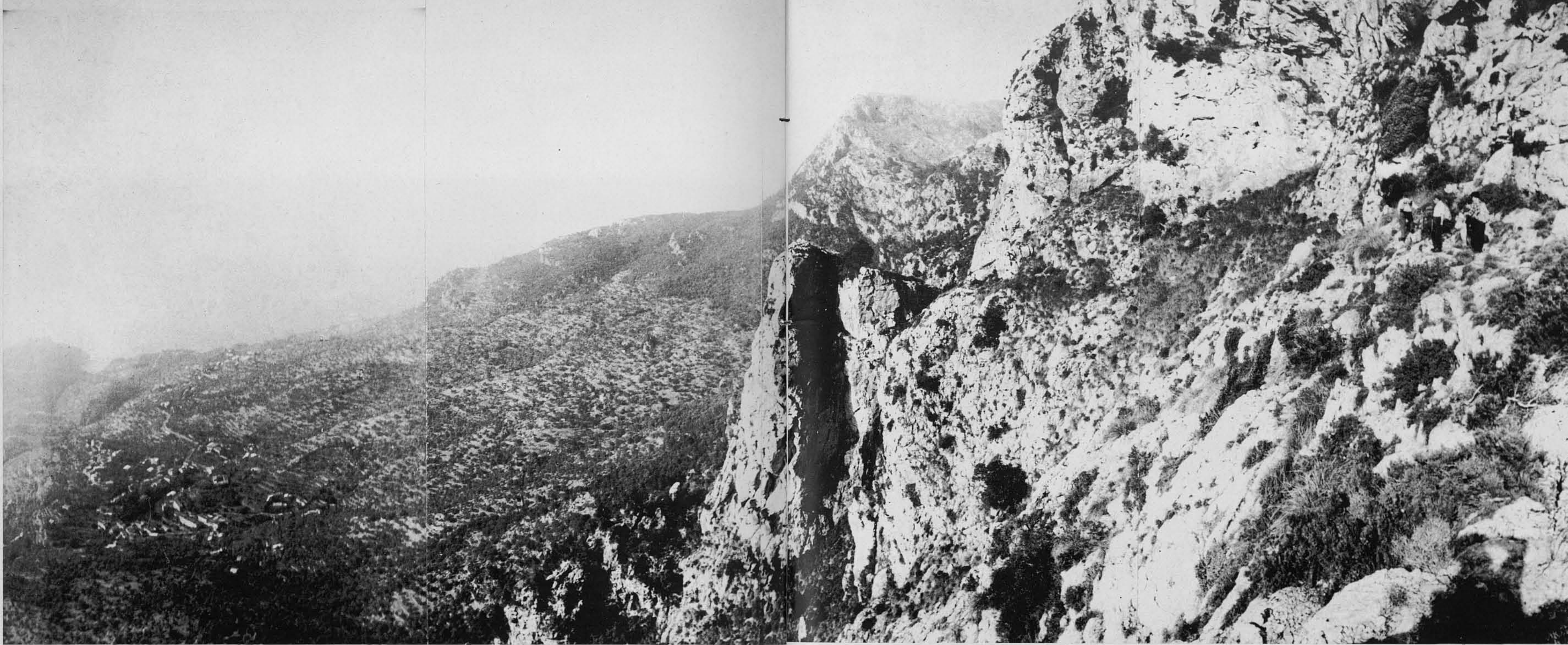

54-55. ...fins arribar a un punt que demana passar a l'altre costat, per a anar caminant a prop de la paret penya-segada que ací s'hi veu. Un coster suau amb una esponerosa carritxera, duu en pocs minuts a la dent rocosa, on comença el tros del Pas des Racó. La línia de la torrentera va quedant bastant avall, fins arribar, gairebé allà mateix, al punt dels cingles per on s'estimba a la raconada d'Es Salt.

56. En arribar a la dita dent rocosa (vegi's fotos 3, 4, 5, 69 i 75), aquesta panoràmica retrospectiva, mostra les altures i costers d'on venim, i la dura i espectacular configuració d'aquestes muntanyes, de difícilíssim o impossible trànsit per totes bandes, fora d'alguns punts i passos; i ací, a la dreta, el lloc on la torrentera s'estimba per l'alta verticalitat d'Es Salt.

57. Presa des del lloc de la dent rocosa on comença el Pas des Racó, aquesta panoràmica mostra la perspectiva de l'entorn, i als companys de grup —extrema dreta, centre— que ja han atacat la baixada. L'aspecte, com es veu, es esgarrifador. Efectivament, quan un arriba ací per primera vegada, i veu "aixó", és natural que s'impressioni, i fins i tot dubti que per allà s'hi pugui baixar. ¡I s'hi pot!

A l'esquerra, avall, s'hi veu Deià i la seva cala; ací, més a prop, a la dreta, muradals inaccessibles; per darrere ells, una mica més lluny, el Puig des Moro i cingles on s'hi troba el Pas des Xaragall de Ca'n Boqueta. Més cap ací, a la mateixa línia de projecció, una agulla o monolit de roca, el cim de la qual el veim quasi a la mateixa altura nostra. Es la mateixa agulla que, una vegada superat el pas, la veim allà enfront, a les fotos nn. 63-66, com un desafiament als conquistadors d'agulles de roca.

58-59. Amb esment i prudència anam travessant el pas, i baixant cap el seu punt crític...

60. ...que, com es veu, en arribar-hi, resulta el de menys importància i dificultat de tota l'extensió del pas. I, que consti, sense cap perigositat, maldament les apariències i aparatositat amb que es presenta en vista des de dalt o des de baix.

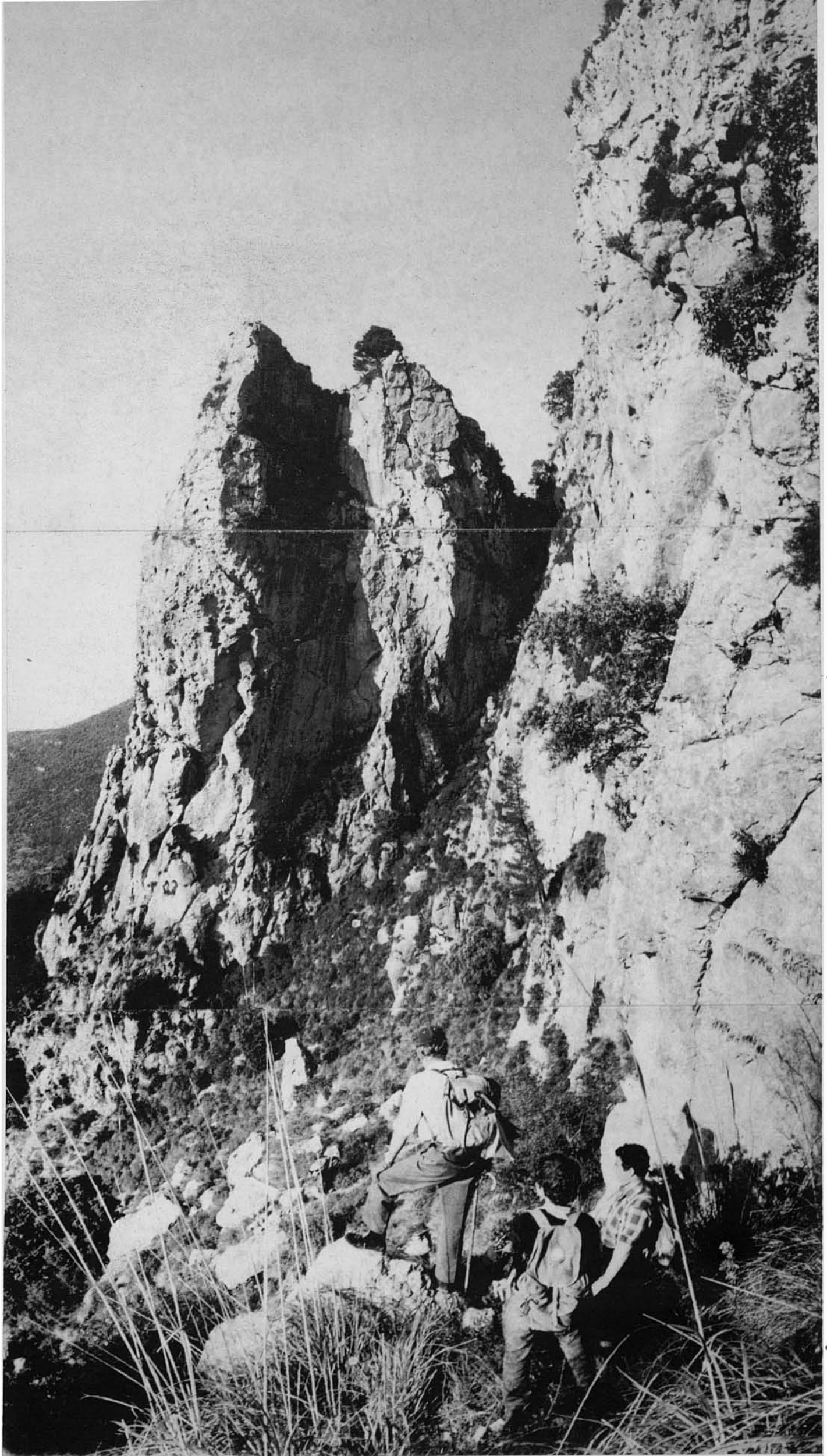
61. Efectivament, el punt crític, o sigui el propi pas, s'hi troba a una escarpa escalonada del coster rocós, i està acondicionat artificialment amb una paredeta de pedres. Practicament no és més que un punt, un curtíssim passadís de poc més de 50 centímetres d'amplària. Encara que, de no esser per aquest punt insignificant (juntament amb els altres dos passos que tenim citats), l'accés a les altures des de Deià seria impossible en una extensió d'un parell de kilòmetres, per mor de l'impossibilitat d'escalar els muradals de roca que cornisen aquelles muntanyes.

62. Davall el pas segueix una coma molt pendent i una mica treballosa de trescar —molt fatigosa de pujada— que s'hi llança rabent en direcció al caseriu de Deià, que a aquesta foto s'hi veu allà baix.

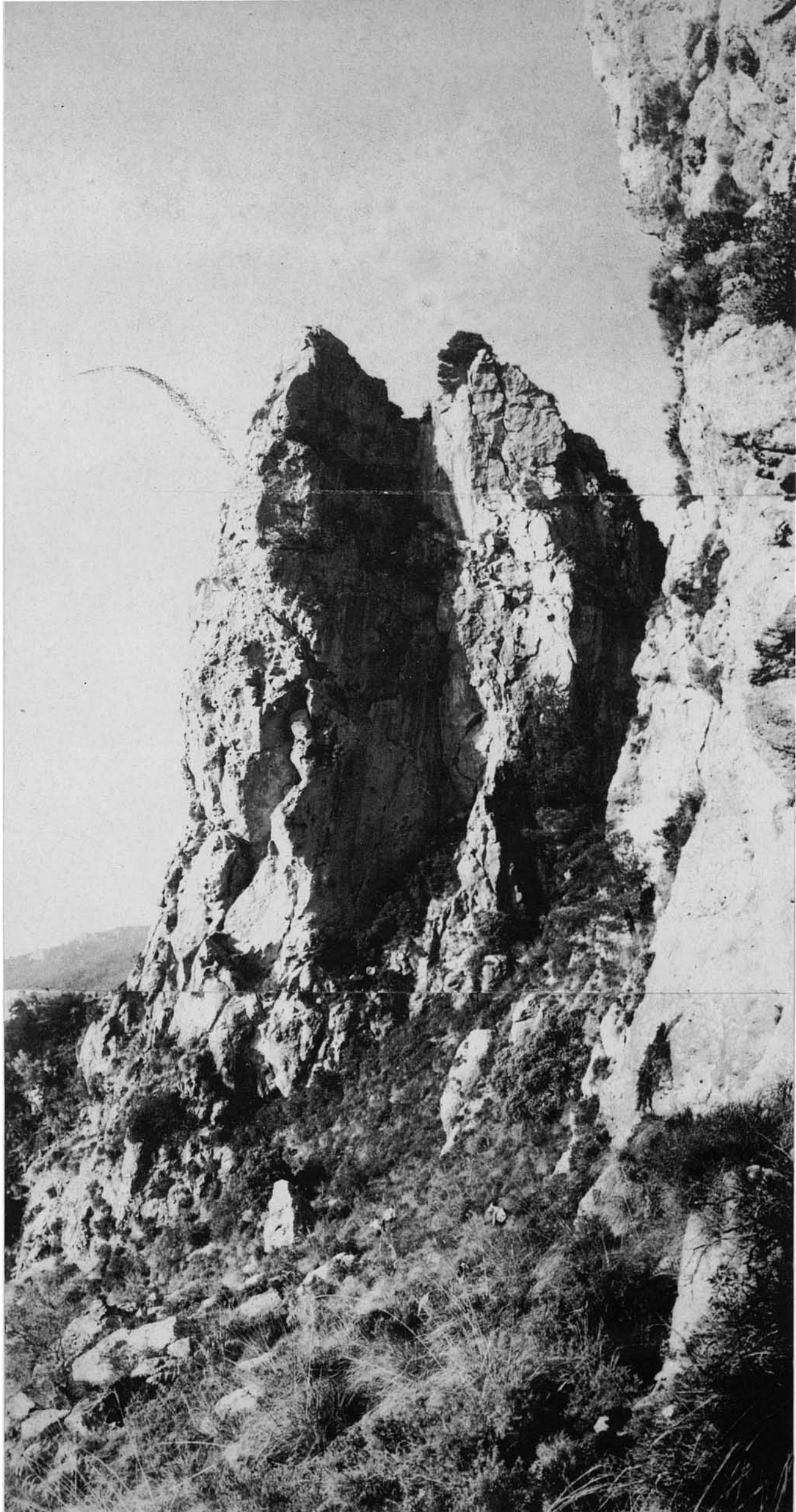
63. Es segur que a cap muntanyer pot inquietar el Pas des Racó. Els del nostre grup sempre l'hem en-vestit —sia de pujada o davallada— varies vegades amb bon ànim i sense incidències; però...

64. ...en certa ocasió, un dels que sempre foren més entusiastes de la muntanya, en arribar-hi al pas, inesperadament s'esfondrà. El nerviosisme s'apoderà d'ell de tal manera —i el vertigen— que haguérem d'ajudar-lo a baixar fermat amb cordes, de les que, per si un cas, sempre duim a prevenció. I com que això mai havia passat, el fotògraf no volgué perdre l'ocasió de l'incident, i aquí queda el document gràfic per a posterior broma i rialles.

65. La coma que segueix al pas tot davallant —ja ho hem dit abans— és molt pendent i no mancada d'incomoditat. Es per aixó que...

66. ...es fa necessari davallar-la amb precaució, fent-hi ziga-zagues i aferrant-se als càrritx o mates per mor de frenar-se el ràpid descens.

67. Aquesta vista retrospectiva en vo-rejar el peu de l'agulla al.ludida a les fotos 63-66, mostra l'aspecte de les escarpes on s'hi troba el Pas des Ra-có.

68. Una mica més avall la coma està ocupada per un nou xaragall o rosseguera, igualment de pedra molt esmicolada i lliscadisa, excepte a la seva base.

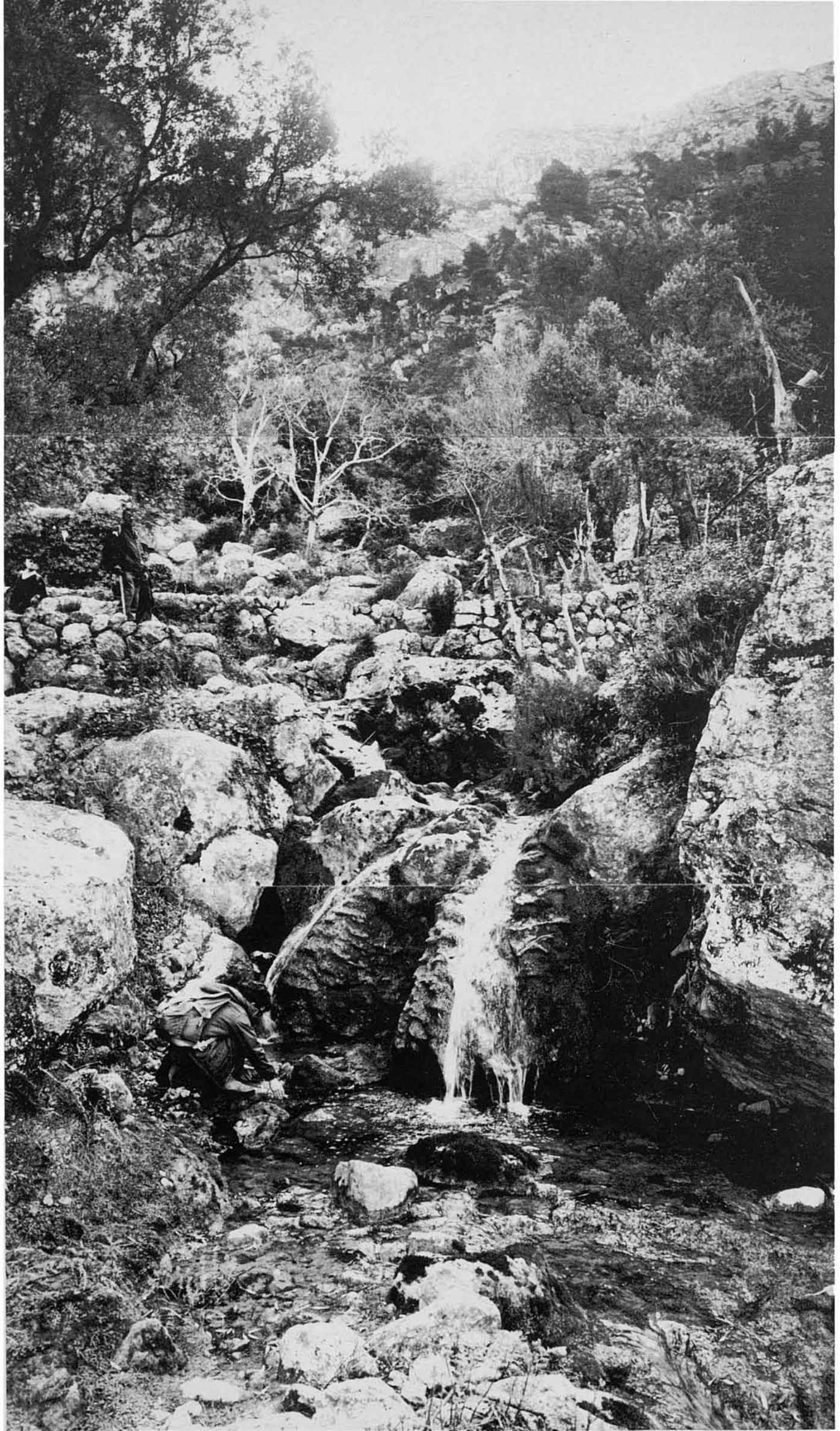

69. Ja sortits de la coma i trepitjant el tirany que va pel bosc, aquesta vista retrospectiva mostra el panorama de la cornisa penya-segada on s'hi troba el Pas des Racó. La fletxa indica la dent rocosa del seu final a dalt. El pas s'hi troba una mica més avall i cap a l'esquerra. Per als qui no coneguin bé l'ubicació direm que el pas hi és exactament a baix esquerra del cos central de la fotografia.

70. Aquesta foto, presa gairebé des del mateix punt que l'anterior, en direcció nord-est, mostra la cornisa de cingleres, en tota l'extensió de la qual tampoc no existeix més que el Pas del Xaragall de Ca'n Boqueta, que el company està assenyalant.

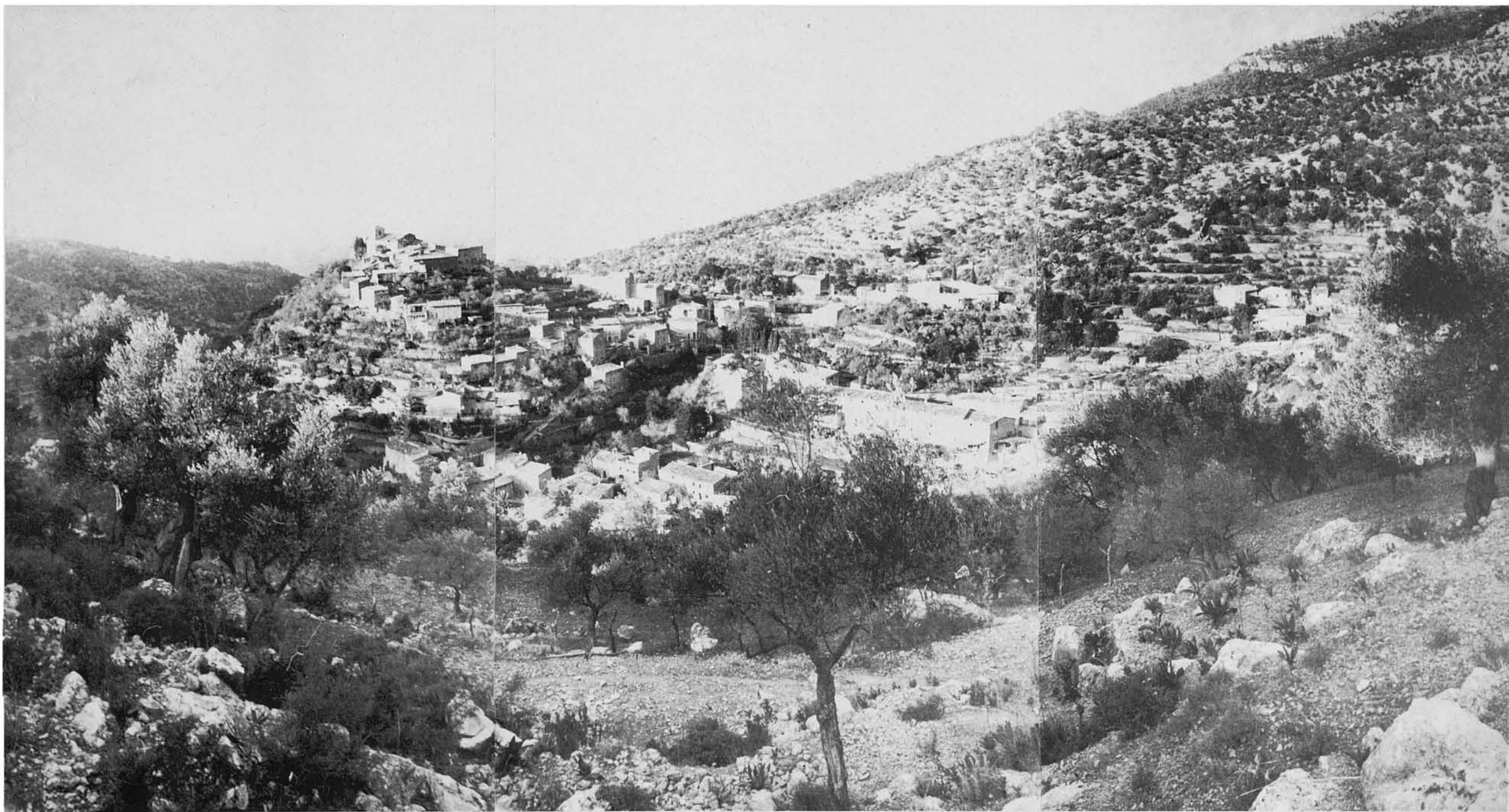

71. Superades totes les dificultats, i ja de baixada cap a Deià, si n'hi ha temps, val la pena acostar-se a la barrancada per on, després de la caiguda d'Es Salt, l'aigua, si corr, va estimbant-se pintorescament de graó en graó. Es aquella una raconada esquerpa i agradable.

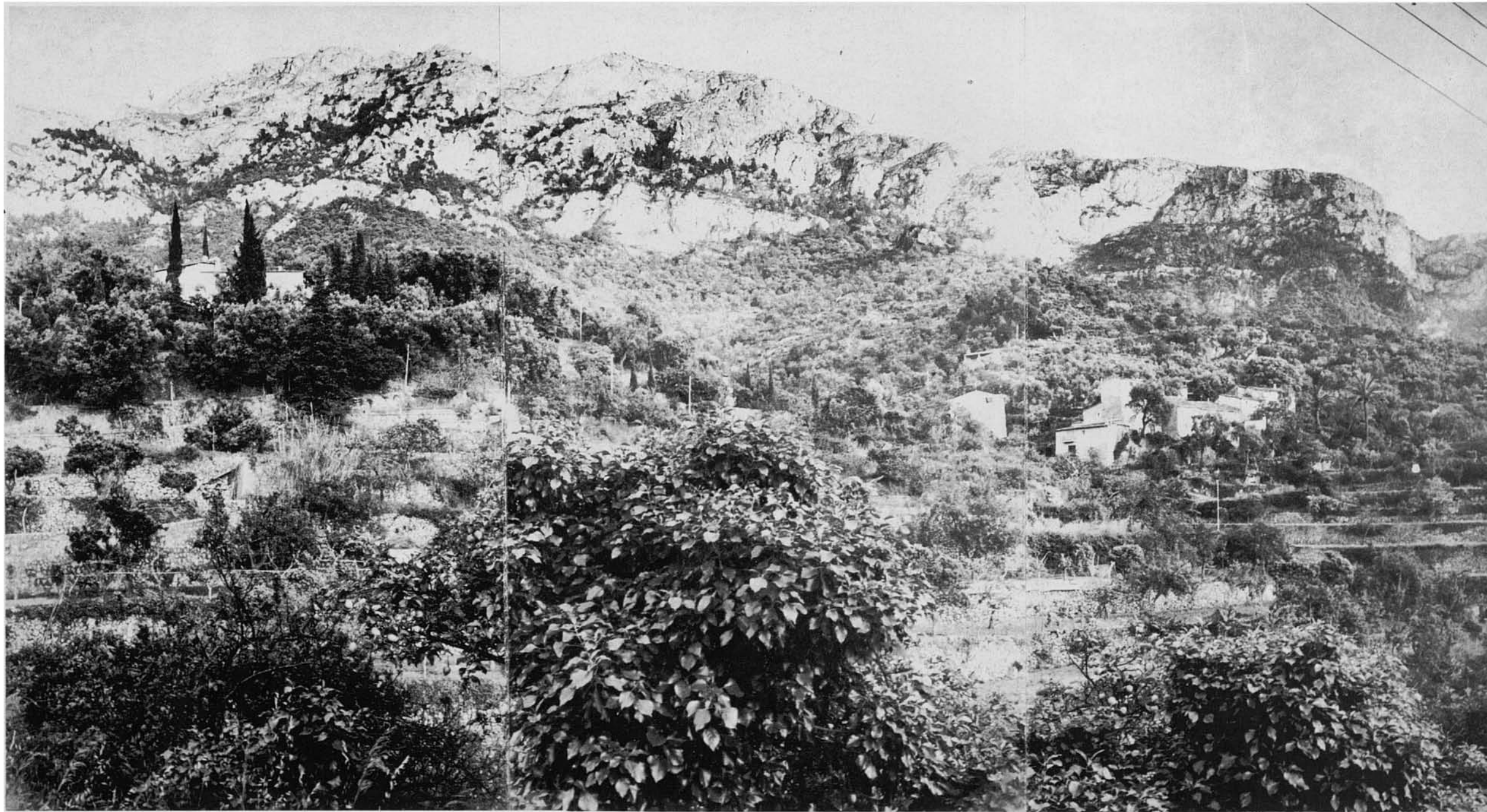
72-73. Més tard, a partir d'allà, la baixada cap a Dejà és suau per un camí de carro entre velles oliveres,...

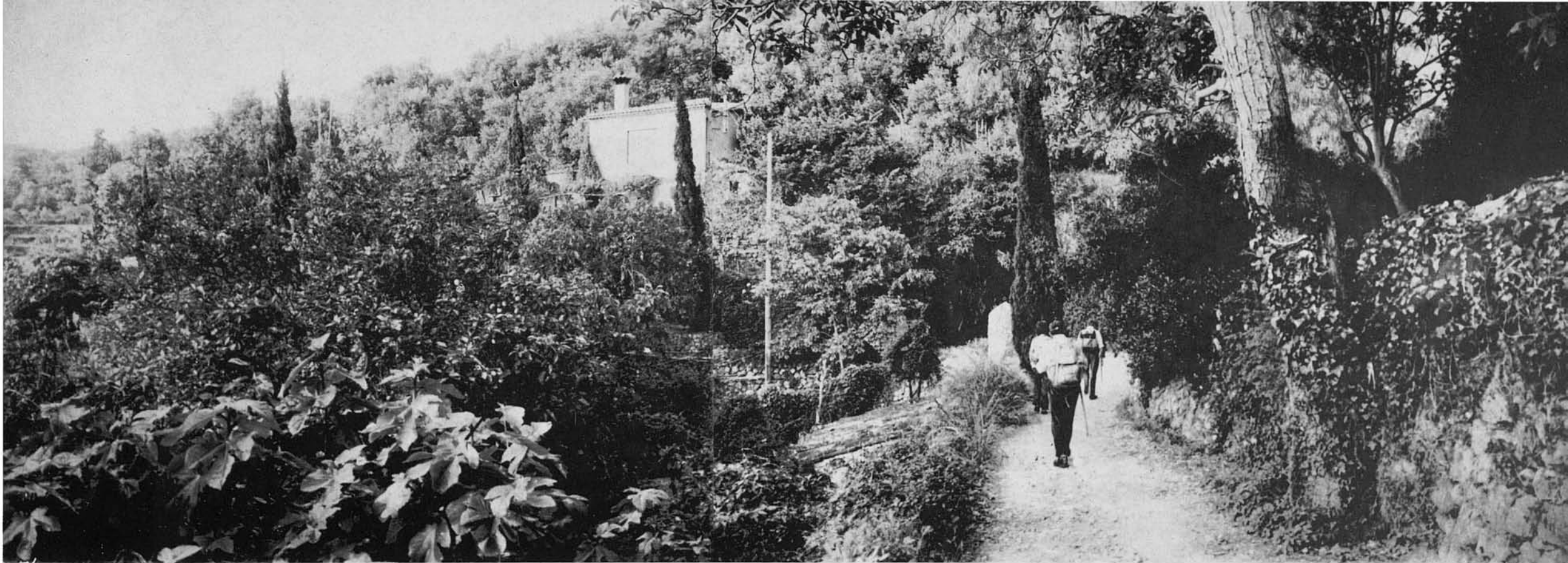

74. ...gairebé sempre a la vista del poble i el seu entorn muntanyenc.

75. Ja molt avall i quasi entrant de bell nou al poble, aquesta vista retrospectiva mostra l'escenari de pujada i davallada del nostre circuit, i de bell nou el muradal frontal penya-segat que pel Nord corona el massís orogràfic del Teix al sector de Deià.

76. I ja de totd'una hi arribam al poble, entrant-hi pel mateix camí pel que començarem el circuit.

Poble en altres temps no més de camperols, és avui una optada meta per a altra mena de gent— no manquen pintors, literats i benestants— qui cerquen allà una més completa pau i la vella utopia de l'allunyament del renou mundanal. I Deià és un lloc on aixó quasi es pot aconseguir: l'indret està bastant amagat, i la carretera que el comunica amb Valldemosa i Sóller no és massa transitada. D'aquesta manera Deià hi viu una vida tranquil·la dins una esplendent naturalesa en la que muntanya, mar i cel s'uneixen amb harmònica conjunció.

Aixó, clar està, pel que respecta al pla ecosocial; perquè, més amunt, les muntanyes s'enlairen i s'endureixen, es clivellen i s'esventren amb una tortura còsmica, i s'esbarrien rabents vers la mar, que, pregona i blava, llepa, de vegades, els seus peus, i d'altres, els hi destrossa. Els empinats costers i amurallades altures que guaiten damunt Deià són estreps i contraforts septemtrionals del complex orogràfic que presideix el Puig des Teix, que allà s'hi troba molt proper.

Es per aquesta banda per la que a la Ruta present, igualment que a l'anterior, com ja es va dir allà, assolim també el cim del Puig des Teix pels seus costers septemtrionals.

Vistes des del poble o ses proximitats les impressionants carenes de muntanyes que li segresten el sol ixent fins ben avançat el matí, sembla impossible que per aquesta part i en una bona extensió es pugui pujar a dalt els cims i franquejar aquelles altíssimes parets i muradals de roca. I, tanmateix, s'hi pot pujar sense emprar altres mitjans que el propi esforç personal. Tres "passos"—punts crítics molt determinats i no poc amagats ni totalment mancats de dificultats— permeteixen passar cap els cims, que, precisament, no són els que s'hi veuen des d'abaix, sinó altres més enlairats que queden amagats darrere: el Pas des Racó, el Pas d'En Marc, i el Pas des Xaragall de Ca'n Boqueta. Dos d'aquests "passos", el primer i el darrer, els emprarem en aquest circuit, per a la pujada i davallada respectivament, en aquesta escalada del Teix des de Deià.

Aclarirem per endavant —per més que sembli una cosa ociosa— per si pot servir a qualcú no iniciat, que en muntanyisme es coneix amb el nom de "pas" qualsevol accident geogràfic que faciliti o permetesqui el trànsit o accés a un paratge, que d'altra manera seria impossible. De vegades es tracta d'una escotadura al rocam, una enclotxa, un petit escalonament a una paret més o manco vertical, una cornisa damunt o al caire d'una timba, un acondicionament artificial a un lloc que permetesqui aquesta ajuda, etc. A l'abrupta muntanya de Mallorca existeixen centenars (per no dir milers) de "passos" més o manco compromesos o anomenats; i, de no esser per ells, no es podrien assolir certs paratges, o seria precís arribar-hi a ells per altres indrets, o donant llargs i costosos rodejos en temps i esforç. Els nostres muntanyers coneixen ben bé aquests punts crítics, y, fins i tot, galdeixen emprant-los en les seves anades a la muntanya. En aquesta obra de les Rutes ja n'hem feta referència a molts d'ells (Pas des Pescadors, Pas de Sa Cordellina, Pas de S'Al·lot Mort, Pas des Marge, Pas des Ruc, Pas des Pinot, etc. etc.). Qualcuns d'ells són difícils, sobre tot de trobar-los. Precisament un dels emprats a aquesta ruta, el Pas des Racó, ja ha exigít rescats des de Deià, perquè quan un grup —creim que ningú s'arrisca— en solitari— s'hi troba allà dalt i no coneix ben bé sa ubicació, o li arribin sense claror suficient, és segur que no s'atrevirà a envestir-lo. I en aquest cas, no hi ha altra manera de baixar, o, d'intentar-ho, no serà sense greu perill d'estimament. De totes maneres, amb bones condicions de llum, temps i coneixença, no té cap perill, i encara —que sapiguem— ningun pas no ha cobrat cap vida —no més qualche sobresalt— fora del Pas de S'Al·lot Mort, d'on li ve el nom, com ya diguèrem a seu lloc.

La Ruta present ja fa temps que la teniem fotografiada —des de l'any 1972— en espera de publicació. Quan la projectàrem, es discutí detingudament sobre quin dels dos "passos" emprariem per a la pujada i quin per a la davallada. I les opinions entre els del nostre grup foren oposades. De totes maneres, es decidí finalment que la pujada es faria pel Pas del

Xaragall de Ca'n Boqueta, i la davallada pel del Racó, malda—ment el major perill d'aquest darrer, cas d'arribar-hi amb fosc. El que, naturalment, hi ha que evitar de totes totes, es tracti del "pas" que sigui, principalment aquest. I aixó per les següents raons:

- 1) El Pas des Xaragall de Ca'n Boqueta seria difícil de trobar des de dalt per a qui no conegués bé la seva ubicació i l'entrellat de costers per a acostar-se-li. ¿No es així, Toni?
- 2) Tampoc no està completament mancat de dificultats o perills, cas de fer-se fosc, sinó tot el contrari.
- 3) El Pas des Racó —no difícil de trobar pujant-hi— és molt fàcil d'assolir-lo des de dalt del Pla de la Serp encara per a un que el cerqui per primera vegada— tot seguint les indicacions que ací donam, per mor de la clara configuració dels paratges a trepitjar. Cosa que, ja l'hem dit, no contà igualment, de davallada, per al Pas del Xaragall de Ca'n Boqueta.

Tant l'un com l'altre pas s'hi troben a parets rocoses molt penya-segades y esquerpes, i damunt costers força pendents, dificultats, además, per sengles rossegueres de pedra fina i relliscadissa ("xaragalls" a Deià), una de les quals, precisament, dóna nom al Pas de Ca'n Boqueta.

Tot aixó vol dir que aquest circuit no és apropiat per a tota casta de persones, i no l'han d'intentar sinó els qui tinguin un cor a prova de furiós bategar, uns pulmons a tot esdeveniment i unes cames fortes. Cosa que han de tenir, i tenen generosament, els qui habitualment, practiquen el muntanyisme.

La pujada és —bé que curta— bastant dura, ja que els 1.064 metres del Teix s'han d'assolir des de gairebé ran la mar i en poc espai. El que dóna idea dels pendissos i costers que s'han d'escalar.

Recordam, encara que aixó ja és sabut, que a les altures hi ha dos fonts: la de Sa Serp i la del Voltor o de Sa Paret, el que vol dir que no és precís pujar-ne, d'aigua; i aixó permet descarregar-se d'un quilo o dos a la pujada. A la tornada, además, s'hi trobarà el Cocó d'En Llorito.

Les característiques generals del circuit són: De pujada, primerament, camí carreter fins el peu mateix del Xaragall de Ca'n Boqueta; després, i fins el pas, tirany que travessa dues vegades en sentits oposats al Xaragall. Més amunt, segueix el tirany fins una altra rosseguera o xaragall que baixa per una petita barrancada que va a estimbar-se per un esfereidor precipici. Segueixen a continuació uns costers més o manco esquerps fins assolir més suaus altures i arribar a l'altiplà de la Serp, i, més tard, el cim mateix del Teix. De davallada, deixat enrera el Pla de Sa Serp, primerament, un coster una mica difícil fins arribar a la dent de roca on comença el Pas des Racó. Més tard, ja passat el punt crític del pas, que aquest sí que no té cap dificultat ni perill, segueix un endimoniat coster, amb rosseguera inclusive, per al que fan falta tota mena de frens. De totes maneres, per part nostra ens estimam més baixar-lo que no pujar-lo, cosa que n'hem feta un parell de vegades en un i altre sentit.

Es el present un circuit que, tenim la seguretat, ha d'agradar a tots els muntanyers, qui ja sembla que venen trepitjant-lo, al menys en part, com mostren les senyalitzacions que n'hem trobades en recorre-lo, ara fa unes setmanes, sobretot a la zona del pas del Xaragall de Ca'n Boqueta, on s'hi troben abundància de fites i fletxes vermelles pintades damunt pedres i roques ací i allà, per bé que hem vist que estan posades en sentit de davallada.

Les perspectives, tant de pujada com de baixada, són espectaculars, i les panoràmiques que s'assoleixen, fantàstiques. D'altra banda, es trepitgen uns paratges anorreants d'esquinçats costers, inaccessibles muradals de roca i timbes esgarrifadores. Un món insòlit i sol·lemne, a penes presentit o sospitat en vista des d'avall.

NOTA.— A l'itinerari ha quedat indicat amb flexes ratllades el circuit del breu recorregut.

RUTES PUBLICADES

- 1.—Pollença - Castell del Rei. (Edició en mallorquí exhaurida).
- 2.—Port de Sóller - Balitx d'Amunt - Sóller. (Pel Pas de S'Heura).
- 3.—Lluc pel camí vell de Selva.
- 4.—Valldemossa - Sa Gubia. (Per Pastoritx i Muntanya).
- 5.—Lluc - Torrent dels Boverons - Lluc. (Pel Pas de Sa Mata).
- 6.—Mortitx - Cova de Ses Bruixes - Mortitx. (Edició en mallorquí exhaurida).
- 7.—La Carretera a la Calobra. (Per Selva i Caimari). (Edició en mallorquí exhaurida).
- 8.—Sant Jordi - Puig de Galdent - Sant Jordi. (Per la Vall de Punxuat).
- 9.—Solleric - Puig d'Amós - Solleric. (Per Comasema).
- 10.—Establiments - Pouet de Sobremunt - Establiments. (Per Sarrià i Bunyolí).
- 11.—Pollença - Puig de Ca - Pollença. (Per Es Pujol i Fartàritx des Racó).
- 12.—Santa Maria del Camí - Avenc de Coanegra. (Pel Torrent del Freu).
- 13.—Mortitx - La Malé. (Per Pedruixella i Ariant).
- 14.—Castell d'Alaró.
- 15.—Torrent de Pareis. I) Escorca - L'Entreforc i La Fosca.
- 16.—Torrent de Pareis. II) L'Entreforc - La Calobra.
- 17.—Mancor de la Vall - Massanella. (Per El Rafal i Els Tossals Vells).
- 18.—Font des Garbell.
- 19.—La Capella Blava.
- 20.—Artá - Ermita de Betlem.
- 21.—Sóller - Puig de l'Ofre. (Pel Barranc de Biniaraix).
- 22.—Orient - Serra de la Rateta - Orient. (Per comasema i el Pas de Na Maria).
- 23.—Alaró - Talaia de Ca'ls Reis. (Pel Pas de S'Escaleta).
- 24.—Puig de Randa. (Des d'Algaida, per Castellitx i Albenya).
- 25.—La Trapa. (Des de S'Arracó, per Ses Basses i el Cap Fabioler).
- 26.—Torre de Lluc.
- 27.—Morro de Sa Vaca.
- 28.—Volta del Puig Roig.
- 29.—Puig de Bonany. (Des de Petra).
- 30.—Torrent d'Almadrà.
- 31.—Pollença - Cales Castell i Sant Vicenç. (Pel Pas dels Pescadors).
- 32.—Lluc - Sa Coma. (Per Ses Figueroles i el Portell del Vent).
- 33.—Puig de N'Alí. (Des de Caimari per Els Horts). (Edició en mallorquí exhaurida).
- 34.—Puig de Sa Creu - Sa Mola. (Des de Caimari, per Ses Rotes i Ca'n Bajoca).
- 35.—Ses Basses de Mortitx. (Edició en mallorquí exhaurida).
- 36.—Camí vell de Pollença a Lluc.
- 37.—Lloseta - Ses Cases Noves. (Per S'Estorell i Biniatzent).
- 38.—Torrent del Gorg Blau. I. Almallutx - Gorg Blau - Turixant).
- 39.—Torrent del Gorg Blau. II. Turixant - S'Entreforc).
- 40.—Sa Talaia de La Victoria (Alcúdia).
- 41.—Puig des Verger. (Des de Biniaraix, pel Coll d'En Cer i el Portell de Sa Costa).
- 42.—Península de Formentor. I. Port de Pollença - Cases de Cala Murta.
- 43.—Península de Formentor. II. Cases de Cala Murta - Punta del Far.
- 44.—Puig d'Inca.
- 45.—Sa Comuna de Bunyola.
- 46.—Puig de N'Eimeric.
- 47.—Sa Mola des Ram. (Des d'Esporles per l'ermita de Maristella).
- 48.—Fornalutx - Montnaber. (Per les barrancades d'Es Racó i S'Olivaret).
- 49.—Serra de Ternelles. I. Pollença - Coll de la Roteta - Pla de les Mates Vells.
- 50.—Serra de Ternelles. II. Pla de les Mates Vells - Pollença.
- 51.—Puig de Sant Miquel. (Des d'Alaró, per la Font Figuera i S'Alcadenà).
- 52.—La Vall dels Bini. (Des de Fornalutx, per Montcaire i el Coll des Cards Colers).
- 53.—La Muntanya de Montcaire. (Des de Sóller, pel Mirador de Ses Barques i el Pas des Pinot).
- 54.—La Vall dels Bini. (Des de Cal's Reis, per la Coma de Bini y el Pas de S'Argentó).
- 55.—Es Clots Carbons i Ses Monjoies. (Des d'Es Bosc, pel Camí de la Barra, el Pas de S'Estaca i el de Ca'n Termes).
- 56.—Puig de Massanella. (Des de Mancor de la Vall, per la Font Nova i la Font de S'Avenc).
- 57.—La Serra del Cavall Bernat.
- 58.—Puig Tomir. (Pel Pas del Diable).
- 59.—Castell de Santueri - Puig de Sant Salvador (Felanitx).
- 60.—Coma de So'n Torrella - Pla de Cúber.
- 61.—Península d'Artà. (I Part interior).
- 62.—Península d'Artà. (II. Sa Talaia Moreia).
- 63.—La Vall d'Ariant. (I. Caseta dels Milicians).
- 64.—La Vall d'Ariant. (II. La Font Gallarda. La Ferradura. El Cingle Verd).
- 65.—Puig d'En Gironella. (Per Llinàs i el Coll de Tirapau).
- 66.—Puig de Massanella. (Des de Lluc per Comafreda).
- 67.—Puig Caragoler de Femenia. (Volta i pujada, des de Mosset).
- 68.—Puig de Galatzó. (Per Es Ratxo i Galatzó).
- 69.—Sóller - Sa Calobra. I. Sóller - Torre de Sa Seca.
- 70.—Sóller - Sa Calobra. II. Sa Costera - Cala Tuent.
- 71.—Sóller - Sa Calobra. III. Sa Calobra - Port de Sóller.
- 72.—Puig des Suro. Des de Mancor de la Vall per Sancta Lluçia i Biniarroi.
- 73.—Els Tossals. I. Des de Solleric, per la Font des Pi i Els Tossals Verds.
- 74.—Els Tossals. II. Des d'Almallutx per la coma del Pa de Figa i la dels Ases.
- 75.—Els Bini. Des de la Cala de Tuent, pel Pas de S'Al-lot Mort i el Pas des Marge.
- 76.—El Puig del Teix. (Des de Valldemosa, per la Coma des Cairats).
- 77.—El Puig del Teix. (Des de Deia, pel Pas de Ca'n Boqueta i el Pas des Racó).

EN PREPARACIO
algunes altres

Depòsit Legal P. M. 239-1977
Es propietat de l'autor.
Prohibida la reproducció.
© Jesús García Pastor.

Fotografiès i text: revelat, ampliació, unió de les fotografies i direcció de la edició: Jesús García Pastor.
Traducció del castellà.
Gràfic de l'itinerari: Melcior Rosselló Simonet.
Imprès per Miquel Ferrer Sureda.
Paper: "Printover", fabricat per Sarrió C. A. P.

RUTES AMAGADES DE MALLORCA - VIVERO, 61 - PALMA DE MALLORCA - Teléfons 21 52 39 i 27 31 93

Impremta Politècnica - Troncoso, 3 - Palma de Mallorca - 1977

Preu:
280 pts.

Subscriptors,
primer llançament:
270 pts.